наша
свабода
№58 ВЫДАЕЦЦА З 25 ЛЮТАГА 2000 ГОДА

15 ВЕРАСНЯ 2000 года ПЯТНІЦА

Адрас: 220123, г.Мінск, а/я 103

E-mail: NPSvaboda@irex.minsk.by
http://www.svaboda.com

КОШТ СВАБОДНЫ

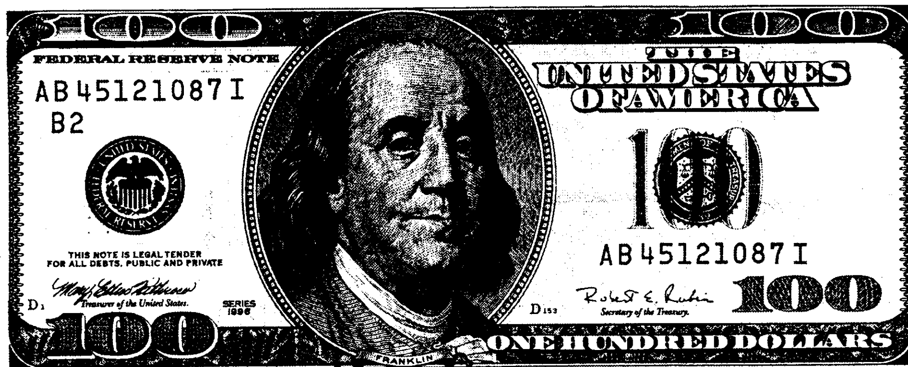
стр.7

Бросить пить

Доўгі шлях да 100 баксаў

Расціслаў ПЕРМЯКОЎ

Зрабіць у 2001 годзе сярэдні заробак беларусаў роўным 100 доларам — такую задачу паставіў А.Лукашэнка дзяржаўным органам улады падчас нарады, прысвечанай абмеркаванню прагнозу сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны ў 2001 годзе. На ім былі разгледжаныя асноўныя сацыяльна-эканамічныя параметры на наступны год і праект дзяржаўнага бюджэту.

У чаканні прыстойнага заробку...

А.Лукашэнка шчыра прызнаўся, што ўсе планы на 2001 год будуць будавацца з разлікам на выбары «прадстаўнікоў» і прэзідэнта. «Мы павінны ўтрымаць уладу сумленным шляхам», — зазначыў ён. Пераводзячы на чалавечую мову: у Беларусі будзе рабіцца усё, каб толькі звычайны выбаршчык адчуў любоў да цяперашніх кіраўнікоў і прагаласаваў за тое, каб гэтыя самыя кіраўнікі працягвалі быць пры ўладзе яшчэ 5 гадоў.

Менавіта таму было вырашана павысіць заробкі з 1 кастрычніка. Бо калі падняць іх раней (або пазней), электарат не заўважыць, не ацэніць і не падтрымае. Беларускі кіраўнік прыгожа казаў пра тое, што за кошт эфектыўнага развіцця вытворчасці трэба падвысіць заробкі рабочым, сялянам, настаўнікам і медыкам. Цікава, што перашкаджала яму эфектыўна развіваць вытворчасць раней, напрыклад, за паўгода да выбараў?

Ідуць выбары – і абяцаць трэба што заўгодна, па максімуме. Каб абралі. Ведаючы, што калі потым выканаеш абяцанні па мінімуме, то ўсё роўна ніхто не адцягне за вушы ад улады яшчэ пяць гадоў. І можна абяцаць падняць з кастрычніка заробкі на 25%, дапускаць, што да канца года, можа, атрымаецца яшчэ «накінуць». І планаваць на 2001 год падвышэнне заробкаў яшчэ на 20%.

Але як пры гэтым сапраўды «дагнаць» сярэдні заробак з цяперашніх 60 да 100 долараў, А.Лукашэнка не патлумачыў. Сапраўды, калі, па апошніх дадзеных, сярэдні заробак складае 62.755 рублёў (61,5 долара), і паступова адбудуцца два ягоныя падвышэнні – на 25% і 20%, то фінальная лічба складзе 94.132,5 рублі (92,28 долара). І гэта пры тым, калі курс долара не пойдзе ўгору. А гэта больш чым магчыма – кожнае падвышэнне заробку правакуе новую хвалю інфляцыі, якую не стрымаць ніякімі дэкрэтамі або прагнозамі сацыяльна-эканамічнага развіцця.

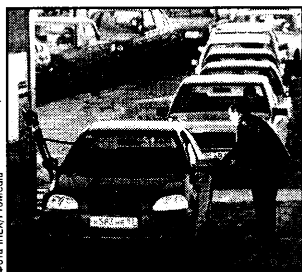
А.Лукашэнка запатрабаваў, каб рост цэнаў не перавышаў сёлета 3% у месяц, а ў 2001 годзе – 2,5%. Асабліва гэта датычыцца прадуктаў харчавання. Таксама прыгожы ход напярэдадні выбараў, які можа забяспечыць істотную падтрымку маламаёмасных грамадзянаў (а такіх у нас большасць). Можна запатрабаваць ад прадпрыемстваў не падвышаць цэны – але тады згубіцца і так невысокая якасць. І зноў пойдуць жарты пра туалетную паперу і валасы ў каўбасе. Але іншага шляху захаваць рублёвыя цэны пры росце курса долара, апроч як пагаршаць якасць, у вытворцаў не будзе.

Цікава, што як ужо два гады запар асноўныя прыярытэты развіцця эканомікі застаюцца тымі ж: рост экспарту, будаўніцтва жылля і павелічэнне вытворчасці прадуктаў харчавання. І гэта пры тым, што летась, напрыклад, усе тры накірункі былі праваленыя; спад паводле афіцыйнай статыстыкі склаў ад 9% да 26%. Не надта змянілася сітуацыя і сёлета.Таму бяруся прадказваць прама цяпер: чакаць таго моманту, калі «сярэднестатыстычны беларус» сапраўды пачне зарабляць па 100 долараў, давядзецца вельмі доўга. У добры шлях! ■

Беларускі бензін – самы дарагі

Кірэй МАНУЙЛА

Акцыі пратэсту супраць падвышэння коштаў на бензін, выкліканага павелічэннем памераў падаткаў і акцызаў на паліва, пакрысе ахінаюць усю Еўропу. Такім чынам французы, ангельцы, бельгійцы, палякі ды іншыя выяўляюць сваю незадаволенасць нават тады, калі кошты вырастаюць на некалькі цэнтаў. Можна толькі ўявіць, што рабілася б, будзь там нашыя кошты на бензін пры нашых заробках.

Фота IREX/ProMedia

Першымі яшчэ на мінулым тыдні запратэставалі французскія кіроўцы грузавікоў. Падтрыманыя фермерамі і рыбакамі, яны ў выніку дамагліся ад ураду пэўнай «адкруткі» паліўных коштаў назад.

Далей усё перакінулася на Бельгію і асабліва на Вялікабрытанію, дзе пры досыць буйных аб'ёмах здабычы нафты кошты на бензін самыя высокія ў Еўропе. Брытанскія грузаперавозчыкі ўжо некалькі дзён блакуюць нафтасховішчы. У выніку перапынілі працу тры чвэрці аўтазаправак, а паліва дастаўляецца зборшчыкам толькі на патрэбы медычных установаў, пажарных частак і паліцыі.

Брытанцы, апасаючыся, што бензінавы крызіс можа спарадзіць недахоп прадуктаў харчавання, ажыятажна раскупляюць хлеб, малако, цукар і макароны. У сераду да другой паловы дня ў многіх крамах давялося нават увесці рацыянаванне харчу. Напрыклад, у большасці супермаркетаў норма – 12 найменняў тавару ў адныя рукі. Пры гэтым максімум хлеба, які можна ўзяць, складае тры боханы на чалавека, а малака – дзве бутэлькі. Аднак пакупнікі стараюцца па-ранейшаму купляць усяго як мага болей.

У Лондане зачыненыя аддзелы супермаркетаў, што гандлююць свежай гароднінай. Нягледзячы на гэта, большасць брытанцаў – каля 80% – працягваюць падтрымліваць патрабаванні пікетчыкаў па зніжэнні коштаў на бензін. Урад Тоні Блэра пакуль што не саступае. Больш за тое – англійская армія прыведзеная ў поўную «гатоўнасць для ўмяшальніцтва ў крызісную сітуацыю»: вайсковыя часткі могуць быць выкарыстаныя для адцяснення пікетаў і суправаджэння бензавозаў па маршрутах.

Сёння падобныя сабатажныя акцыі маюць быць праведзеныя ў Нямеччыне, Ірландыі і Польшчы. У прыватнасці, польскія кіроўцы грузавікоў плануюць акцыю «Смоўж», прычым абсалютна законную: на працягу 6 гадзінаў яны будуць ехаць па аўтамагістралях з як мага нізкай хуткасцю, запавольваючы такім чынам агульны транспартны рух.

Дарэчы, зараз палякі плацяць за літр бензіна 0,8 USD, пры тым што маюць 400 долараў сярэдняй зарплаты на месяц; амерыканцы, у якіх мінімальны заробак складае 7 USD на гадзіну, аддаюць 0,41 USD за літр; у Італіі літр бензіну каштуе 1,1 USD, а зарабляюць італьянцы дзесьці каля 800 USD; у Германіі гэта – адпаведна 1 USD і прыкладна 1.500 USD на месяц; французам літр паліва таксама абыходзіцца ў трохі болей 1 USD, а зарабляюць яны па 1.300–1.400 USD.

Для параўнання: у нас бензін каштуе ад 0,4 да 0,5 USD. Быццам бы нядорага, але пры сярэднім зарплаце беларуса ў 60 USD атрымліваецца, што ў нас літр бензіну для пакупніка каштуе ў 10 разоў болей, чым у Германіі, ці ў 5 разоў болей, чым у Польшчы. Тым не менш, беларусы пакуль што маўчаць, таму беларускаму ураду застаецца толькі цешыцца і маліцца на такі народ. ■

НАВІНЫ

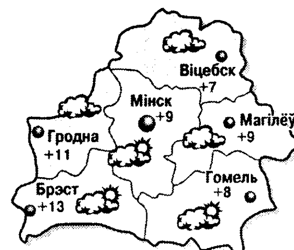
■ **З учарашняга дня ў Беларусі ўсталяваны адзіны афіцыйны валютны курс –1.020 рублёў за долар.** Цяпер на Беларускай валютна-фондавай біржы будзе праводзіцца адзіная гандлёвая сесія па замежнай валюце. Цікава, наколькі хопіць грашовых рэсурсаў Нацбанка, каб утрымаць афіцыйны курс на ўзроўні вольнага? Бо нават учора ён быў, хай і трохі, вышэй за нацбанкаўскі.

■ **На тэрыторыі Навагрудскага і Карэліцкага раёнаў створаны біялагічны заказнік «Графская пушча».** Пад ахову ўзята каля 10.000 гектараў лесу. Тут знаходзяцца 9 рэдкіх раслінаў і 11 відаў жывёлаў, занесеных у Чырвоную кнігу. У «Графскай пушчы», якая мяжуе з паляўнічым заказнікам «Налібоцкая пушча» і гідралагічным «Міранка», будуць забароненыя любыя работы, што могуць прывесці да змянення ландшафта, прамысловая нарыхтоўка тэхнічнай і лекавай сыравіны, турыстычныя пікнікі.

■ **Нігерыя заняла першае месца ў спісе самых карумпаваных дзяржаваў свету.** Такі спіс штогод даецца ў спецыяльным дакладзе берлінскага цэнтра *Transparency International.* У мінулым годзе «першынстваваў» Камерун. Сёлета ў гэтым рэйтынгу, які складаецца на аснове апытанняў бізнесменаў, аналітыкаў і грамадскасці, на другім месцы знаходзіцца Югаславія, далей ідуць Украіна, Азербайджан, Інданезія, Ангола, Камерун, Расія. Усяго 90 дзяржаваў. Самай некарумпаванай краінай названая Фінляндыя.

■ **У Крыме разгарэўся скандал, звязаны з конкурсам на складанне гімна для гэтай аўтаномнай рэспублікі.** Планавалася, што новы гімн будзе выкананы 20 кастрычніка на ўрачыстасцях з нагоды другой гадавіны Канстытуцыі Крыма. Але ў сераду прэм'ер-міністр Крыма Сяргей Куніцын выступіў як супраць прапанаванага каштарысу конкурсу, гэтак і супраць рашэння па прысуджэнні першага месца. Ён падлічыў, што ўсё гэта абыдзецца крымчукам задорага: кожнае слова гімна па ўмовах бюджэтнага дэфіцыту будзе каштаваць 700 долараў. Разам з тым крымскі прэм'ер назваў «неэтычным» рашэнне камісіі абвясціць пераможцам конкурсу, у якім бралі ўдзел больш за 60 паэтаў, жонку міністра культуры паўвыспы, тым больш што ейны тэкст «не ўяўляе аніякай паэтычнай і мастацкай каштоўнасці».

НАДВОР'Е НА ЗАЎТРА

Курс наяўнага долара на «чорным рынку»
1025

Масква яшчэ пашкадуе?

Ягор ЗВОННІКАЎ

Валютны саюз з Беларуссю будзе дорага каштаваць Маскве. Да такой высновы ў адным са сваіх апошніх нумароў прыходзіць уплывовая нямецкая газета *Handelsblatt*.

З 2005 года расійскі рубель стане беларускай валютай, з 2008 года – адзінай валютай расійска-беларускага саюза, нагадвае газета. Аднак папярэдне Беларусь павінна ажыццявіць неабходныя эканамічныя рэформы. Паводле інфармацыі *Handelsblatt*, на першым этапе расійскі Цэнтральны банк прадаставіць Беларусі крэдыты ў памеры 200 мільёнаў долараў ЗША і 4,5 мільярда расійскіх рублёў на ажыццяўленне неабходных пераўтварэнняў у грашова-крэдытнай сферы. Прычым на вяртанне гэтых крэдытаў Масква не разлічвае. Некаторым суцяшэннем для яе можа быць толькі тая абставіна, што рынак збыту расійскіх прадпрыемстваў узрасце на 10 мільёнаў чалавек, якія жывуць у Беларусі.

Беларусаў, як піша *Handelsblatt*, вельмі раздражняе мытны кантроль з расійскага боку. Паводле сцвярджэнняў Масквы, яна вядзе мытны дагляд увозімых з Беларусі тавараў, таму што толькі прадукцыя беларускай вытворчасці можа бяспошлінна ўвозіцца на тэрыторыю Расіі. З гэтай нагоды аб'ём паставак з Беларусі ў першай палове 2000 года скараціўся з 50 да 17 мільёнаў долараў ЗША. Аднак Расія ўсё яшчэ застаецца буйнейшым спажыўцом беларускіх тавараў (66,7 працэнта беларускага экспарту ідзе ў Расію). ■

Зачакаліся ў Швейцарыі

Алег САКАЛОЎ

Следчы суддзя Швейцарыі Даніэль Дэво звярнуўся да генеральнага пракурора РФ з міжнародным следчым даручэннем, у якім змяшчаецца просьба прадаставіць карысную інфармацыю аб некаторых высокапастаўленых расійскіх чыноўніках, якія падазраюцца ў адмыванні грошай і ўдзеле ў злачыннай арганізацыі, паведамляюць расійскія сродкі масавай інфармацыі. Сярод асобаў, узгаданых у гэтым звароце, – былы кіраўнік справамі першага расійскага прэзідэнта, а цяпер дзяржсакратар Саюзнай дзяржавы Беларусі і Расіі Павел Барадзін, члены яго сям'і і кіраўнік кампаніі «Мерката Трэйдынг» Віктар Сталпоўскіх (*гэтая фірма разам з «Мабетэксам» атрымала кантракт ад упраўлення справамі прэзідэнта на рэканструкцыю шэрагу будынкаў у Крамлі. – БелаПАН*).

У дакуменце, апублікаваным нядаўна ў газеце «Сегодня», размова ідзе пра скандальную справу швейцарскай фірмы «Мабетэкс». Да звароту швейцарскага суддзі прыкладаюцца копіі дамоваў і банкаўскіх дакументаў, згодна з якімі расійскія чыноўнікі атрымалі ад гэтай фірмы буйныя грашовыя сумы за тое, што дапамаглі атрымаць ёй выгадныя падрады на рэканструкцыю Крамля і шэрагу іншых дзяржаўных аб'ектаў у Расіі.

У дакуменце, у прыватнасці, сцвярджаецца, што «з 62,52 мільёна долараў ЗША, пералічаных за кантракты № 136 і № 137, заключаныя паміж кампаніяй «Мерката Трэйдынг» і Упраўленнем справамі прэзідэнта Расійскай Федэрацыі, сям'я спадара Паўла Барадзіна атрымала 25 609 978 долараў ЗША». ■

БелаПАН

«Маўр» зрабіў сваю легітымізацыйную справу

Аляксей ШЫДЛОЎСКІ, Алесь ПАЎЛОВІЧ

Валерыя Шчукіна не зарэгістравалі кандыдатам у дэпутаты Палаты прадстаўнікоў. Асноўнай прычынай адмовы, па словах В.Шчукіна, стала тое, што ён у пададзеных на рэгістрацыю дакументах назваў сябе дэпутатам Вярхоўнага савета. Іншай прычынай сталі некалькі няправільна афармленых подпісаў.

Цалкам лагічны канец гісторыі В.Шчукіна. Іншага нельга было чакаць. Валеры Шчукін выканаў затоенае жаданне ўлады — у ступені сваіх магчымасцяў легітымізаваў выбарчую кампанію. Не мае значэння, аспрэчыць ён ці не аспрэчыць рашэнне акруговай камісіі, якая яго не зарэгістравала. Сам факт здачы дакументаў на рэгістрацыю ёсць прызнанне патрабаванняў рэжыму. Наўрад ці хто паспачувае, што былога сябра дэмакратычнай кааліцыі, які раптам кінуўся за дэпутацкім мандатам, пазбавілі ружовай мары. Нельга здраджваць ідэалам, да якіх некалькі гадоў гучна заклікаў мноства людзей. Усіх іншых, хто паверыў — ці робіць выгляд, што паверыў, — у светлыя намеры рэжыму Лукашэнкі дапусціць у палату ўсіх жадаючых, падобнае расчараванне яшчэ чакае.

P.S. У мінулую сераду шэраг незарэгістраваных акруговымі камісіямі кандыдатаў папоўніла і жонка экс-прэм'ера Міхаіла Чыгіра Юлія. Правяраючыя са Слуцкай акругі, па якой спрабавала балатавацца Ю.Чыгір, быццам бы знайшлі некалькі дзесяткаў няправільна афармленых подпісаў выбаршчыкаў і на гэтай падставе адмовілі жонцы экс-прэм'ера ў рэгістрацыі. Калі рыхтаваўся гэты нумар, яшчэ не было вядома пра тое, ці сталі кандыдатамі іншыя вядомыя асобы з дэмакратычнага асяроддзя, якія вырашылі папытаць кандыдацкага шчасця на выбарах.

Між тым з крыніцаў, набліжаных да вышэйшай улады, дайшлі звесткі, што ёсць загад «адлучыць» ад удзелу ў выбарах Міхаіла Чыгіра, Мікалая Статкевіча, Ніну Стужынскую, Алега Волчака ды некаторых іншых. ■

«Рабочы» арыштаваны

Аляксей ШЫДЛОЎСКІ

У сераду раніцай у прыватнай друкарні «Мэджык» быў арыштаваны наклад спецвыпуска газеты «Рабочы», які быў прысвечаны тэме байкоту выбараў. Разам з ім пад «гарачую руку» міліцыянтаў трапіў і наклад звычайнага нумара, што мусіў з'явіцца ў шапіках у чацвер. Падставай для арышту супрацоўнікі Першамайскага РУУСа назвалі тое, што ў матэрыялах газеты ўтрымліваліся заклікі да байкоту выбараў, што забаронена Кодэксам аб адміністратыўных правапарушэннях. Аднак аналагічнае дзейства дазволенае новым «Законам аб выбарах». Якім актам кіравацца – цалкам незразумела.

Міліцыянты ўпэўнена заявілі, што закон на іх баку, і павезлі галоўнага рэдактара газеты Віктара Івашкевіча ў Першамайскі раённы суд, дзе суддзя Сяргей Несінаў прыняў рашэнне адкласці разгляд справы да панядзелка, а наклад газеты да гэтага часу пакінуць у РУУСе. Разам з Віктарам Івашкевічам, які прыехаў вызваляць свой наклад, міліцыя таксама затрымала генеральнага дырэктара «Мэджыка» Юрыя Будзько і ягонага кіроўцу.

Сам Віктар Івашкевіч пракаментаваў здарэнне так: «Я не разумею, якія ў гэтай краіне законы правільныя і чаму адзін супярэчыць другому. Да таго ж, нават калі ўзяць Адміністрацыйны кодэкс, то там прадугледжана адказнасць за байкот выбараў грамадзянамі, а ніяк не галоўнымі рэдактарамі газет, на паласах якіх змяшчаецца меркаванне тых ці іншых груп і грамадзянаў. Тое, што надрукаванае ў газеце, мусіць разглядаць Дзяржаўны камітэт па друку і ніхто іншы!» ■

Правакацыя для камуністаў

Рыгор БУЯН

11 верасня Аляксандр Лукашэнка падпісаў дэкрэт №18 пра ўвядзенне членаў палітычных партыяў у склад Цэнтральнай выбарчай камісіі: па адным сябру ад кожнай з дзевяці партыяў, якія вылучылі кандыдатаў у дэпутаты. Аднак Партыя камуністаў Беларуская лічыць сябе пакрыўджанай.

Зыходзячы з тэкста ўказа, партыйцы не будуць мець у складзе ЦВК ніякіх паўнамоцтваў. Яны надзеленыя правам дарадчага голасу: уносіць свае прапановы, знаёміцца з дакументамі і матэрыяламі ЦВК. Аднак уплываць на прыняцце канчатковых рашэнняў яны не здолеюць.

Што да камуністаў, то яны незадаволеныя рашэннем А.Лукашэнкі дэлегаваць у склад Цэнтрвыбаркама ад ПКБ Уладзіміра Бядулю. Яны называюць гэта правакацыяй з боку ўладаў, таму што партыя «нікому не давала паўнамоцтваў на ўваходжанне ў склад Цэнтрвыбаркама». Па Статуце ПКБ, інтарэсы партыі ў адносінах з дзяржаўнымі органамі прадстаўляе толькі першы сакратар ЦК ПКБ. Партыйную лінію могуць праводзіць і іншыя сябры партыі, але выключна па рашэнні вышэйшых партыйных органаў.

Кіраўніцтва ПКБ збіралася дэлегаваць у ЦВК сакратара ЦК Аляксандра Пахлонка, а трапіў туды Уладзімір Бядуля. Двойчы Герой Сацыялістычнай працы У.Бядуля сапраўды з'яўляецца актывістам ПКБ, але ні з'езд, ні ЦК, ні Бюро ЦК не надзялялі яго адпаведнымі паўнамоцтвамі.

Лідэр ПКБ Сяргей Калякін заявіў, што прэзідэнцкае атачэнне чарговы раз падставіла А.Лукашэнку і груба ўмяшалася ва ўнутраныя справы Партыі камуністаў, фактычна ўзяўшы на сябе функцыі яе кіраўніцтва. Больш за тое, у гэтых дзеяннях Бюро ЦК ПКБ угледзела «наймысны падлог» і запатрабавала пакарання вінаватых і прынясення афіцыйнага прабачэння.

Разам з дэманстрацыяй бязмежнага абурэння, ПКБ адназначна заявіла, што «цяпер у складзе ЦВК няма прадстаўніка ад ПКБ». «Той, хто будзе гаварыць адваротнае, будзе хлусіць», — сказаў С.Калякін НАШАЙ СВАБОДЗЕ.

Сяргей Калякін, якога 13 верасня Коласаўская акруговая камісія Мінска зарэгістравала кандыдатам у дэпутаты, здзіўляецца падзеямі мясцовых уладаў у некаторых акругах. «Вертыкаль апрацоўвае дырэктараў буйных прадпрыемстваў, якія знаходзяцца на тэрыторыі маёй акругі, каб сарваць выбары. Так што я магу павіншаваць правыя партыі, якія праводзяць байкот, што вертыкаль далучылася да іхняга байкоту», — заявіў лідэр ПКБ.

● Лідэр ПКБ Сяргей Калякін

У інтэрв'ю НАШАЙ СВАБОДЗЕ не змог Сяргей Калякін прамаўчаць і з нагоды выхаду ў эфір 11 верасня перадачы «Твой выбар», якая падавалася гледачу як прамы эфір. У ёй прадстаўнікі палітычных партыяў нібыта змагаліся паміж сабой, каб паказаць, хто з іх лепшы. Эфір з студыі перабіваўся ўстаўкамі з асобнага павільёна, дзе нібыта прымаліся прамыя тэлефанаванні гледачоў.

На самой справе перадача запісвалася 4 верасня. «Усё, што можна было, яны выразалі, — сцвярджае С.Калякін. – Падбор званкоў, якія нібыта прымаліся ў час прамога эфіру, быў надзвычай тэндэнцыйны; ніхто з членаў нашай партыі не мог дазваніцца, а хто і дазваніўся, тых не далі ў эфір. Я ўражаны цынізмам кіраўніцтва тэлерадыёкампаніі, якое відавочна лабіруе інтарэсы Камуністычнай партыі Беларусі, што ўзначальвае старшыня дзяржаўнай тэлерадыёкампаніі», – заявіў першы сакратар ЦК ПКБ. У пацверджанне сваёй думкі ён прывёў вынікі «тэлефоннага рэйтынгу», паводле якога першае месца сярод партыяў заняла КПБ Віктара Чыкіна. Зрэшты, на думку С.Калякіна, з гэтай перадачай улады «селі ў лужыну». ■

У Лідзе знішчылі малако і тварог

Сяргей МАКСІМОВІЧ

У Лідзе масава атруціліся гараджане, якія елі прадукты мясцовага малочна-кансервавага камбіната. 298 чалавек звярнуліся па медычную дапамогу, з якіх каля трэці трапілі ў шпіталь.

Прадпрыемства было спыненае, яго мыюць і чысцяць. Сярод працаўнікоў знойдзены тыя, хто меў дызентэрыйную палачку. Прадукцыя, зробленая на камбінаце, была знішчаная. Гэтаксама трапіла пад знішчэнне тая прадукцыя, што знаходзілася ў крамах.

Жыхары горада моцна напалохаліся. З пацярпелых амаль 80% — гэта дзеці. Атруціліся выхаванцы ледзьве не паловы дзіцячых садкоў і большасці школаў Ліды. Часова малочныя прадукты завозяцца ў горад з суседняга Навагрудка, а таксама з Гродна — за 109 кіламетраў. ■

Эксперты з'язджаюцца

Рыгор БУЯН

Першыя два эксперты Бюро па дэмакратычных інстытутах і правах чалавека (БДІПЧ) АБСЕ ўжо знаходзяцца ў Мінску. Астатнія (усяго прыбудзе ў Мінск 6-8 чалавек) павінны з'явіцца ў Беларусі гэтымі днямі, а з панядзелка яны ўжо прыступяць да працы. Такую інфармацыю да ведама апазіцыі давёў кіраўнік КНГ АБСЕ Ханс-Георг Вік 13 верасня на паседжанні Кансультатыўнага савета апазіцыйных палітычных партыяў (КСАПП).

Пасол Х.-Г. Вік яшчэ раз падкрэсліў, што знаходжанне тэхнічнай місіі БДІПЧ АБСЕ на выбарах ні ў якім выпадку не азначае міжнароднага наглядання за выбарамі – эксперты не будуць рэгістравацца ў якасці наглядальнікаў; іхні прыезд не азначае аўтаматычнага прызнання палаты прадстаўнікоў №2. Місія мае намер вывучаць прававыя і адміністрацыйныя ўмовы для парламенцкіх выбараў, першы тур якіх мусіць прайсці 15 кастрычніка. Аднак ужо зараз сабраныя факты пра «цэлы шэраг парушэнняў рамачных умоваў» – гэтую праблему эксперты БДІПЧ мяркуюць узняць пры сустрэчы з кіраўніцтвам Цэнтрвыбаркама.

Аднак прадстаўнікі апазіцыі не хаваюць сваёй заклапочанасці прыездам у Мінск нават тэхнічнай місіі – з абмежаванымі паўнамоцтвамі і канкрэтнымі вызначанымі мэтамі. ■

Урад папрасіў адтэрміноўкі

Юрась ХМЯЛЬНІЦКІ

Візіт дэлегацыі Міжнароднай арганізацыі працы (МАП), якая мусіла наведаць Мінск 5-7 верасня, перанесены на кастрычнік. Па папярэдніх звестках, прадстаўнікі МАП прыедуць на Беларусь 18-20 кастрычніка, каб з першых рук атрымаць інфармацыю пра становішча прафсаюзаў.

Гісторыя гэтая даўняя. Тры галіновыя прафсаюзы ФПБ на пачатку лета паскардзіліся ў МАП на парушэнне прафсаюзных правоў з боку ўлады. У ліпені ў Мінску пабывалі прадстаўнікі Міжнароднай канфедэрацыі свабодных прафсаюзаў (МКСП) і прыйшлі да высновы, што ўрад Беларусі сапраўды ўмешваецца ва ўнутраныя справы прафсаюзаў і перашкаджае стварэнню структураў на месцах. Тады ж Генсек МКСП Біл Джорджан заявіў пра салідарнасць з беларускімі прафсаюзамі, а ўрадаваму боку прыгразіў магчымымі эканамічнымі санкцыямі.

Напярэдадні перанесенага візіту МАП урад папрасіў у міжнароднай арганізацыі пачакаць з прыездам дэлегацыі. ■

«Вольная сцэна» — мінкульт: працяг будзе?

Кірэй МАНУЙЛА

Міністэрства культуры, як і абяцала, за час тэатральных вакацыяў знайшло-такі Рэспубліканскаму тэатру беларускай драматургіі («Вольная сцэна») замест Валерыя Мазынскага новага мастацкага кіраўніка. Ім стаў Валерый Анісенка: перамовы вяліся з некалькімі вядомымі ў краіне рэжысёрамі, але згоду даў толькі ён. Улічваючы тое, што, як мяркуюць тэатральныя колы, міністэрства культуры не працягнула кантракт з Валерыем Мазынскім з палітычных прычынаў, то згода В.Анісенкі замясціць В.Мазынскага ацэньваецца імі як штрэйкбрэхерства.

Дагэтуль В.Анісенка працаваў галоўным рэжысёрам літаратурна-драматычнага вяшчання на радыё. А яшчэ раней быў вядомы як вядучы ўрадавых канцэртаў. Што да тэатральнага жыцця, то ён быў і артыстам, і рэжысёрам. Напрыклад, іграў у Купалаўскім тэатры ў спектаклі «Паседжанне парткама, альбо Прэмія» у пачатку 70-ых, а ў 1994 і 1995 гадах на «Вольнай сцэне» паставіў вельмі неблагія «Рычард III» і «Макбет».

У наступную сераду, 20 верасня, з вакацыяў вяртаецца творчы калектыў, і ў гэты дзень мінкультаўскія чыноўнікі збіраюцца прадставіць артыстам іхняга новага мастацкага кіраўніка. Аднак наўрад ці Валерыю Анісенку варта разлічваць на цёплую і прыязную сустрэчу: раней калектыў рабіў заявы, што ніхто аніводнага дня не застанецца з кімсьці іншым на гэтай пасадзе, апрача В.Мазынскага. ■

Блеф и тщета куртизанок

Александр ДУБРАВИН

(Начало в №№ 56, 57)

Сгибаемые коммунисты

Совсем недавно, еще лет десять назад наша синеокая страна считалась образцовым заповедником фарисейского ученого коммунизма. Исследователи светлого будущего тут плодились в неимоверных количествах путем воздушно-капельной инфекции, всю жизнь улучшали свое учение и личное благополучие за государственный счет, портили бумагу в невероятных объемах, проводили образцово-показательные чтения, всесоюзные семинары, конференции и прочую байду. Поэтому коммунистов у нас в стране много. Как своих, так и чужих, — изгнанных, как паразиты, с исторической родины восставшими массами вопреки учению о классовой солидарности.

Классификация современных белорусских коммунистов заняла бы не одну страницу нашего повествования. Ибо какого нашего политика ни возьми, какого из них ни ковырни, – почти каждый покажет остаточную заплесневелость мозгов в виде представлений о мире, движущих силах современности, классовой борьбе и т.п. в духе марксистского догматизма. Более того, многие из них (я абсолютно уверен) до сих пор прячут в трусах свои партбилеты. Мало ли? Популярно говоря, мы жили и продолжаем жить при коммунистах, но шесть лет назад это общество вступило в новую стадию деградации, наиболее бесстыдную и сволочную, и вышло на свою финишную прямую.

В качестве классического примера истинного коммуниста современности, пламенного большевика и несгибаемого борца за народное счастье могу привести светлый образ Александра Лукашенко. Да, читатель, ты прав: он, считай, полностью похерил Советы! Да, он не проводит научно-практические ленинские месячники и зачеты! Но зато все остальное в неприкосновенности. И безвластие народных депутатов, и всесилие КГБ, МВД, спецслужб и прокуратуры, и основные средства производства в собственности номенклатуры, и промывание мозгов государственной пропагандой, и бесправие простого человека, и поиск внешних врагов, и полная безответственность власти, и ее ненависть к свободному предпринимательству, и бессмысленное распыление ресурсов, и насильственное насаждение колхозной системы, и т.д.

Итак, зарегистрированные коммунисты у нас делятся на карманных (КПБ, Аграрная партия) и общественных (БКП). Карманные – это группа товарищей при власти, около власти, за властью, под властью (и сочувствующие им), которые спинным мозгом поняли ее суть и естественно с ней сроднились. Общественные – это коммунисты-идеалисты, имевшие до недавнего времени некоторые романтические представления о жизни и здоровый инстинкт борьбы, который постепенно развеялся в трудностях и лишениях действительности. Их порой называют не коммунистической партией, а переходной моделью к социал-демократии.

Карманных коммунистов у нас возглавляет товарищ Чикин – человек и телевизор, постигший суть политики во всех ее неприглядных ипостасях, разуверившийся в прогрессе человечества, профессионал разговорного жанра. Он в нынешнюю палату не лезет, понимая всю суетность и тщету мирской жизни. Его жизненные сани летят сейчас сами собой во весь опор по целине куда-то вдаль, нетрезво виляя между кустами и деревьями. Его соратники по партии – полные сил ветераны, люди нелегкой судьбы, рукой водящие созидатели системы всеобщего счастья, сказители героических былин, о которых можно заметить, что хотя пороха и не изобретут, зато борозды не испортят. Вся борьба в этом коллективе проходит скрытно, под одеялом, вдали от любопытной общественности. Надо думать, места в палате для них бронируются строго по разнарядке и в порядке очередности.

Общественные коммунисты, напротив, устремились в палату всем коллективом, шумно, как слоны на водопой, и по количеству страждущих уступают лишь соколам Гайдукевича. Возглавляет их товарищ Калякин – нестарый человек с веселым выражением лица и усами. На прошлой неделе он поднял небольшую волну против Центризбиркома, возмущаясь творимыми безобразиями и препонами, но вяло както и без особого желания. Так что даже не все газеты об этом написали. Личный состав у общественных коммунистов пестренький; попадается и молодежь. Иногда они причисляют себя к оппозиции, иногда просто так сидят. Калякинцы – люди безвредные, тихие, маленько испуганные и большого урона своей стране не наносят, в отличие от чикинцев, которые, руководствуясь своим безумным однонаправленным интернационализмом, полны деятельного желания сдать нашу синеглазую Родину в жадные лапы Кремля. Впрочем, есть мнение, что желание это вполне осознанное и даже имеет ярко выраженный практический стимул. Но, как говорится, не пойман – не вор!

Ты, читатель, можешь мне возразить, что встречал в своей жизни прекрасных коммунистов, людей с большой буквы, до которых многим нынешним политикам – как до Китайской Стены на лыжах. И будешь прав. Ведь даже в наше подлое и смутное время встречаются коммунисты, которыми может гордиться вся страна. Например, Валерий Алексеевич Щукин – депутат законного Верховного Совета, правозащитник, боец, настоящий офицер, человек чести, совести и большой порядочности. Щукин, будучи в хорошем настроении, уверенно противостоит взводу омоновцев, но Щукин как политик совершает иногда непростительные ошибки. Все его ошибки – результат искреннего заблуждения, а не предмет холодного расчета и жалкого торга. Валерий Алексеевич нынче сгоряча поддался на лукашенковские выборы, и, конечно же, его поманили и не пропустили. А это было очевидным для всех, кроме, него задолго до выборов. Ибо Щукин – едва ли не единственный из кандидатов в палату, который на самом деле поставил бы ее всю на уши, во весь голос протестуя против несправедливостей и беззаконий нынешней власти. В результате получилось так, что Валерий Алексеевич в этой партии противостояния властей и оппозиции невольно сыграл на стороне Лукашенко. Его имя будут теперь использовать записные пропагандисты, склонять на все лады, козырять им перед европейскими представителями: «Видите, кто принимал участие в нашем мероприятии? Депутат Верховного Совета!».

Коммунистические идеалы чудесны, хотя и неосуществимы в этой жизни. Прекрасны люди, которые искренно живут этими идеалами! Но политику от имени наивных людей почти всегда делают люди хитрые, расчетливые и жадные, меткое определение которым дал Владимир Войнович – «заглотчики». О них мы и поговорим в следующем номере.

Продолжение следует

НАРОДНАЕ МЕРКАВАННЕ

— Ці чыталі вы канстытуцыю Беларусі з папраўкамі і дапаўненнямі 1996 года?

— Ці ведаеце вы, куды 15 кастрычніка (у якую з дзвюх частак нацыянальнага сходу) будуць праходзіць выбары, і як гэтая частка называецца?

Людміла Рыгораўна, картограф

— Я ўвогуле не цікаўлюся такімі рэчамі, бо жыццё і без палітычных праблемаў складанае, даводзіцца пераадольваць столькі праблемаў, зарабляць на хлеб, што пра гэтую вашу канстытуцыю 96-га года не хочацца нават успамінаць.

— Не скажу, бо не ведаю. Але на самі выбары, відаць, пайду і падтрымаю свайго ранейшага дэпутата. Я супраць новаўвядзенняў.

А., студэнт

— Можа нават і чытаў нядаўна, не памятаю!

— Не ведаю. Мне цяжка адказваць на такія пытанні. А для чаго вы іх задаеце, у вас якая мэта?

Анатоль, рабочы

— Не. Не чытаў, і нават ніколі гэтым не цікавіўся, а навошта?

— Ды не ведаю я! Усё роўна мне.

Не назвалася, студэнтка

— Не, пакуль што яшчэ не, не чытала.

— Выбары будуць праходзіць 15 кастрычніка ў ніжэйшую палату, палату прадстаўнікоў. Але сама я наўрад ці буду ўдзельнічаць.

Залівака Ігар, інжынер

— Вам шчыра сказаць? Не, не чытаў.

— Ну-у, цяжкасці ў мяне выклікаюць такія пытанні. Актыўна да гэтых выбараў не рыхтуешся і ўсё гэта на тармазах так і праходзіць, незаўважна. Чаму? Ну няма ўпэўненасці, што гэта нешта зменіць, таму і адносіны да гэтых выбараў пэўныя.

Цыглянкова Вольга, санітарка

— Ну, даўно неяк чытала, зараз ужо не памятаю. Як даўно? Вельмі даўно.

— Не ведаю, як гэта называецца, абсалютна. Ды і не трэба мне гэта абсалютна.

Не назвалася, пенсіянерка

— Божа мой мілы! Канешне, не чытала! Што за пытанні?!

— Ды ну вас зусім! Якія выбары, адкуль вы іх узялі? Не ведаю нічога.

Валеры, часова беспрацоўны

— Смяецеся? Сур'ёзна? Не чытаў!

— Ха-ха! Ну, вы даеце, абсалютна не ведаю! Чаму? Ды хрэн яго ведае! Па барабану мне.

Апытвалі
Аляксей ШЫДЛОЎСКІ і Уладзімір ШЛАПАК (фота)

Конкурс на лепшае асвятленне выбараў

Юрый ПАЦЁМКІН

Дзяржаўны камітэт па друку абвясціў конкурс на лепшае асвятленне ў перыядычных выданнях ходу падрыхтоўкі і правядзення выбараў дэпутатаў палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі.

Мэта конкурсу — актывізаваць інфармацыйнае забеспячэнне выбарчай кампаніі і садзейнічанне правядзенню сапраўды дэмакратычных і справядлівых парламенцкіх выбараў.

У конкурсе могуць браць удзел рэдакцыі газет і часопісаў. Яго вынікі будуць падводзіцца па дзвюх групах — рэспубліканскія перыядычныя выданні і мясцовыя перыядычныя выданні.

Рэдакцыі-лаўрэаты конкурсу па першай намінацыі атрымаюць тры прэміі па 150 тысяч рублёў кожная, па другой намінацыі будуць уручацца 6 прэміяў па 80 тысяч рублёў.

На конкурс прымаюцца апублікаваныя ў друку матэрыялы па асвятленні выбараў дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў. Тэрмін прадастаўлення матэрыялаў — да 15 лістапада 2000 года. ■

БелаПАН

КАМЕНТАР НАШАЙ СВАБОДЫ

Рэдакцыя НАШАЙ СВАБОДЫ вырашыла прыняць удзел у гэтым конкурсе. Безумоўна – мы разлічваем на перамогу. І нават не з-за абяцаных грашовых прэміяў.

Мы публікуем шмат разнастайных матэрыялаў, прысвечаных выбарам у беларускі «парламент». Спецыяльна падкрэсліваем: мы гэта робім для «актывізацыі інфармацыйнага забеспячэння» кампаніі і фарміравання справядлівай грамадскай думкі.

У прызначаны тэрмін Дзяржкамдрук атрымае плён нашай працы для ацэнкі і выдачы ўзнагароды. Мы пераможам!

З гэтай нагоды нам хацелася б нагадаць спадарам кандыдатам пра цудоўную і абсалютна бясплатную магчымасць змясціць у НАШАЙ СВАБОДЗЕ дакументальна пацверджаны кампрамат на вашых канкурэнтаў па выбарчай гонцы. Публікацыя такіх матэрыялаў надасць непаўторны шарм вашай кампаніі, і вы абавязкова трапіце ў «палату». А ўсе астатнія грамадзяне атрымаюць асалоду ад актывізацыі іхняга інфармацыйнага забеспячэння і, канешне, належным чынам сфармуюць сваю справядлівую думку. ■

ПОНЕДЕЛЬНИК • 18 СЕНТЯБРЯ

06.30 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
07.40 «Олимпиада: день за днем».
08.00 Резонанс.
09.00 Новости.
09.10 Потребительская корзина.
09.25 «Сегодня с вами...».
09.50 Здоровье.
10.15 «Все мои дети». Сериал.
11.00 Новости.
11.10 Гимнастика. Соревнования мужских команд. Финалы.
13.00 Новости.
13.10 Гимнастика. Соревнования мужских команд. Финалы.
14.05 Теленавигатор.
14.25 «Судьба человека».
15.00 Новости.
15.15 «Жизнь и приключения четырех друзей». Сериал.
15.40 «Бюро находок». Мультфильм.
16.15 Музыка без границ.
16.45 Авто-парк.
17.00 Новости.
17.15 Столица.
17.45 Док.экран. «Белорусский свадебный каравай».
18.00 «Выборы-2000».
19.00 Новости.
19.20 Политические диалоги.
19.50 «Все мои дети». Сериал.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.35 Событие.
21.45 «Олимпиада: день за днем».
22.10 Худ. фильм **«УГРЮМ-РЕКА»**. 1-я серия.
23.30 «Олимпиада-2000». Гимнастика.
00.00 Третий тайм.
00.30 Новости.
00.40 Криминальная хроника.

14.00 Новости.
14.20 Мультсериал «Охотники за привидениями».
14.40 Звездный час.
15.15 ...До шестнадцати и старше.
15.50 Дневник XXVII Олимпийских игр.
17.00 Новости.
17.30 «Вавилонская башня». Сериал.
18.30 Погода.
18.35 «Чукотка без начальника».
18.55 Жди меня.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.55 Дневник XXVII Олимпийских игр.
21.25 Погода.
21.30 Сериал «Тысячелетие».
22.25 Взгляд.
23.15 Новости.
23.35 Сериал «Майк Хаммер».

16.00 Вести.
16.30 Мелодрама **«ПАПА»**.
18.00 «История любви». Сериал.
19.00 Вести.
19.30 Подробности.
19.55 Команда-2000. Дневник Олимпийских игр.
20.50 Сериал «Огненная пустыня».
22.00 Вести.
22.30 После «Вестей».
22.40 Дежурная часть.
22.50 Сериал «Следствие ведут знатоки».

07.05 Новости культуры.
07.20 После новостей...
07.40 **«АЛЕНЬКИЙ ЦВЕТОЧЕК»**. Худ. фильм.
08.50 Будем веселиться пока мы молоды.
09.30 Зарубежное документальное кино.
10.20 Д.Шостакович. Сюита «Болт».
10.40 «Досье инспектора Лавардена». Сериал.
11.30 Новости культуры.
11.40 **«ВОСКРЕСЕНИЕ»**. Худ. фильм. 1-я серия.
13.30 Новости культуры.
13.45 Мультфильмы.
14.15 Играет Э.Вирсаладзе.
14.40 Телеэнциклопедия.
15.00 Новости.
15.10 Сериал «Жил-был хомяк» (Канада).
15.35 «По собственному желанию». Мультфильм.
15.45 Шалом.
16.10 Олимпиада-2000.
16.40 «Досье инспектора Лавардена». Сериал.
17.30 Новости культуры.
17.40 «Эхо».
18.00 «Соло и Тутти».
18.35 «Сценограмма».
19.00 Вечерняя сказка.
19.10 «Рекс». Мультсериал.
19.30 Новости культуры.
19.50 «Русский Гамлет». Спектакль.
20.45 После новостей...
21.05 Астор Пьяццолла. «Новое танго».
21.55 **«БАРБОС В ГОСТЯХ У БОБИКА»**. Худ. фильм.
22.15 Олимпиада-2000.
23.00 Новости культуры.

05.00 Сегодня утром.
05.15 Спорт, погода.
05.20 Криминал.
05.30 Сегодня утром.
05.35 Большие деньги.
05.45 Сегодня утром.
05.50 Впрок.
06.00 Сегодня утром.
06.15 Криминал.
06.20 Карданный вал.
06.30 Сегодня утром.
06.35 Мультфильм.
06.45 Сегодня утром.
06.50 Большие деньги.
07.00 Сегодня утром.
07.15 Спорт, погода.
07.20 Впрок.
07.30 Сегодня утром.
07.45 Карданный вал.
07.55 Сериал «Охота на Золушку».
09.00 Сегодня.
09.25 Сериал «Любовь и тайны Сансет Бич».
11.00 Сегодня.
11.30 Вчера в «Итогах».
12.45 Куклы.
13.00 Сегодня.
13.30 Криминал. «Чистосердечное признание».
14.00 Старый телевизор.
15.00 Сегодня.
15.35 Сериал «Сыновья грома».
16.35 Впрок.
16.45 Футбольный клуб.
17.40 Криминал.
18.00 Сегодня.
18.25 Герой дня.
18.50 Сериал «Бандитский Петербург».
19.55 Сериал «Скорая помощь».
21.00 Сегодня.
21.45 Сидней-2000.
23.00 Сегодня в полночь.
23.30 «Футбольный клуб».
00.05 «Антропология».

05.50 Вставай!
06.00 День за днем.
07.40 Дорожный патруль.
08.00 Новости.
08.10 Боевик «Цепной пес».
10.00 «Х-фактор».
10.30 «Все в сад!».
11.05 Катастрофы недели.
12.00 День за днем.
14.00 Новости.
14.20 Сериал «Богатые тоже плачут».
15.15 «Отдохнем».
15.25 Телемагазин в Минске.
16.00 «Про любовь».
16.30 Сериал «Дежурная аптека III».
17.10 Дорожный патруль.
17.30 Театральный понедельник.
18.00 Сериал «Морская полиция».
19.00 Новости дня.
19.25 «Алле, народ!».
19.45 «Вы - очевидец».
20.40 Сериал «Под покровом ночи».
21.40 Дорожный патруль.
22.00 Новости.
22.20 Художественный фильм **«КУМПАРСИТА»**.
23.35 ДИСК-канал.
00.10 Дорожный патруль.

17.30 «Мульт-планета».
17.50 «Телемагазин».
18.00 Программа Кеннета Коуплента.
18.30 Музыкально-развлекательная программа.
18.45 «К-видео Топ-8».
19.00 «Автопанорама».
19.10 «8 самых...».
19.20 «Денежки».
19.25 Электрошоковое оружие! Защити себя!
19.30 «СТВ - 24 часа».
19.45 Сериал «Путешествие к центру Земли».
20.20 «Телемагазин».
20.25 «Вечарніца».
20.40 «Новости».
20.50 «Мгновения истории». Тайны Египта.
21.40 Фирма «Лантре» представляет...
21.45 Полицейский остросюжетный детектив **«ЦЕЛУЯ ДЕВОЧЕК»**.
НОЧНОЙ КАНАЛ
23.50 Новости.
00.00 «Ночь с Ларисой Грибалевой».
01.00 Шон Коннори, Ричард Гир в исторической драме **«ПЕРВЫЙ РЫЦАРЬ»**.
02.00 «СТВ - 24 часа».

ВТОРНИК • 19 СЕНТЯБРЯ

06.30 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
07.50 «Олимпиада: день за днем».
08.10 Политические диалоги.
08.40 Потребительская корзина.
09.00 Новости.
09.10 Туробъектив.
09.30 Ток-шоу «Это - XXI».
10.15 «Все мои дети». Сериал.
11.00 Новости.
11.10 Гимнастика. Соревнования женских команд. Финалы.
13.00 Новости.
13.10 Гимнастика. Соревнования женских команд. Финалы.
14.00 Третий тайм.
14.30 Бездельник.
15.00 Новости.
15.15 «Жизнь и приключения четырех друзей». Сериал.
15.45 Мультфильмы.
16.25 «5 х 5».
17.00 Новости.
17.15 Док.экран. «Европа - общее наследие. Гродно».
17.25 «А музыка звучит...».
18.00 «Выборы-2000».
19.00 Новости.
19.20 «Москва - Минск».
19.55 «Все мои дети». Сериал.
20.45 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.35 Событие.
21.45 «Олимпиада: день за днем».
22.10 **«УГРЮМ-РЕКА»**. Худ. фильм. 2-я серия.
23.30 Музыкальный салон с Элеонорой Езерской.
00.00 «Олимпиада-2000». Гимнастика.
00.30 Новости.
00.40 Криминальная хроника.

08.00 Новости.
08.15 «Вавилонская башня». Сериал.
09.20 Поле чудес.
10.25 «Песня года». Избранное.
11.00 Новости.
13.30 Программа «Вместе».
14.00 Новости.
14.20 Мультсериал «Охотники за привидениями».
14.45 Царь горы.
15.15 ...До шестнадцати и старше.
15.50 Дневник XXVII Олимпийских игр.
17.00 Новости.
17.30 «Вавилонская башня». Сериал.
18.30 Погода.
18.35 Сериал «Русский транзит».
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.55 Дневник XXVII Олимпийских игр.
21.25 Погода.
21.30 Приключенческий фильм **«НАЙТИ И ОБЕЗВРЕДИТЬ»**.
23.15 Новости.
23.35 Сериал «Темные небеса».

07.00, 08.00 Вести.
07.30 Москва - Минск.
07.50 Городские новости.
08.15 Дежурная часть.
08.30 Олимпиада-2000. Плавание. Гимнастика (мужчины).
09.00 «Мануэла». Сериал.
10.00 Вести.
10.35 «Санта-Барбара». Сериал.
11.30 Олимпиада-2000. Плавание. Штанга (женщины). Гимнастика (женщины).
16.00 Вести.
16.30 Мелодрама **«СТУК СЕРДЦА»**.
18.00 «История любви». Сериал.
19.00 Вести.
19.30 Подробности.
19.55 Команда-2000. Дневник Олимпийских игр.
20.50 Сериал «Огненная пустыня».
22.00 Вести.
22.30 После «Вестей».
22.40 Дежурная часть.
22.50 Олимпиада-2000. Стрельба. Велотрек. Баскетбол.
00.05 Фильм **«ПРЕКРАСНАЯ НЕЗНАКОМКА»**.
01.35 «Киношок-2000».

07.05 Новости культуры.
07.20 После новостей...
07.40 **«БРАТЬЯ КАРАМАЗОВЫ»**. Худ. фильм. 1-я серия.
09.00 «Капля жизни в чаше вечности».
09.30 «Не умирай никогда». Док. фильм.
10.10 Парафразы.
10.40 «Досье инспектора Лавардена». Сериал.
11.30 Новости культуры.
11.40 **«ВОСКРЕСЕНИЕ»**. Худ. фильм. 2-я серия.
13.30 Новости культуры.
13.45 Мультфильмы.
14.20 Х.Родриго. Концерт «Аранхуэс» для гитары с оркестром.
14.45 Телеэнциклопедия.
15.00 Новости.
15.10 Сериал «Жил-был хомяк».
15.35 «Серый Волк энд Красная Шапочка». Мультфильм.
16.00 П.Мериме. «Венера Илльская».
16.40 «Досье инспектора Лавардена». Сериал.
17.30 Новости культуры.
17.40 «Ноу-хау».
17.55 «Старый патефон». Марк Бернес.
18.30 Цитаты из жизни.
19.10 Вечерняя сказка.
19.20 «Рекс». Мультсериал.
19.30 Новости культуры.
19.50 «Не умирай никогда». Док. фильм.
20.30 «Странствие вне времени».
20.45 После новостей...
21.05 **«БРАТЬЯ КАРАМАЗОВЫ»**. Худ. фильм. 1-я серия.
22.30 Олимпиада-2000.
23.00 Новости культуры.

05.00, 05.30, 05.45, 06.00, 06.30, 06.45, 07.00, 07.30 Сегодня утром.
05.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.15 Криминал.
05.35, 06.50 Большие деньги.
05.50, 07.20 Впрок.
06.20, 07.45 Карданный вал.
06.35 Мультфильм «До свидания, овраг».
07.55 Сериал «Бандитский Петербург».
09.00 Сегодня.
09.25 Сериал «Любовь и тайны Сансет Бич».
11.00 Сегодня.
11.25 «Что? Где? Когда?».
12.50 Мультфильм «Ай-ай-ай!».
13.00 Сегодня.
13.30 «Один день».
14.00 Старый телевизор.
15.00 Сегодня.
15.35 Сериал «Сыновья грома».
16.35 Впрок.
16.45 Сериал «Полицейская академия».
17.40 Криминал.
18.00 Сегодня.
18.25 Герой дня.
18.50 Сериал «Бандитский Петербург».
19.55 Сериал «Скорая помощь».
21.00 Сегодня.
21.35 Футбол. Лига чемпионов. «Динамо» (Киев) - «Манчестер Юнайтед» (Англия).
23.35 Сидней-2000.
00.45 «Антропология».

05.50 Вставай!
06.00, 12.00 День за днем.
07.45, 17.15, 21.40, 23.50 Дорожный патруль.
08.00, 14.00, 22.00 Новости.
08.10 Боевик **«ДЕНЬ ПАНТЕРЫ»**.
09.45, 11.50, 14.15 Телемагазин в Минске.
10.10 Сериал «Под покровом ночи».
11.00, 18.00 Сериал «Морская полиция».
14.25 «Богатые тоже плачут».
15.20 «Отдохнем».
15.35 «Ле-go-go».
16.10 «Своя игра».
16.40, 00.05 Сериал «Дежурная аптека III».
17.30 Программа «БИС».
19.00 Новости дня.
19.25 «Алле, народ!».
19.45 СВ-шоу. Борис Краснов.
20.40 Сериал «Под покровом ночи».
22.20 Концерт «Песни лета».
23.15 ДИСК-канал.

17.30 «Мульт-планета».
17.50 «Телемагазин».
18.00 Программа Кеннета Коуплента.
18.30 Музыкально-развлекательная программа.
18.45 «К-видео Топ-8».
19.00 «Автопанорама».
19.10 «8 самых...».
19.20 «Денежки».
19.30 «СТВ - 24 часа».
19.45 Сериал «Путешествие к центру Земли».
20.25 «Вечарніца».
20.40 «Новости».
20.50 Катрин Денев в сериале «Форт Саган».
21.40 Фирма «Лантре» представляет...
21.45 Ричард Фарсуорт в фильме Дейвида Линча **«ПРОСТАЯ ИСТОРИЯ»**.
НОЧНОЙ КАНАЛ
23.50 Новости.
00.00 В баре «У Олега» Майер Гробер.
01.00 Звезды в ночи. Dire Straits.
02.30 «СТВ-24 часа».

СРЕДА • 20 СЕНТЯБРЯ

06.30 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
07.50 «Олимпиада: день за днем».
08.15 «Сегодня с вами...».
08.40 Потребительская корзина.
09.00 Новости.
09.10 «Чиполлино». Мультфильм.
09.50 Компьютерный полигон.
10.10 «Все мои дети». Сериал.
11.00 Новости.
11.10 Гимнастика. Соревнования по мужскому многоборью. Финалы.
13.00 Новости.
13.10 Гимнастика. Соревнования по мужскому многоборью. Финалы.
14.00 Цикл «Древо жизни».
14.25 Ток-шоу «Карамболь».
15.00 Новости.
15.10 Видимо-невидимо.
16.20 «Постижение времени».
17.00 Новости.
17.15 «Макаенка,9».
17.45 Док.экран. «Заславль».
18.00 «Выборы-2000».
19.00 Новости.
19.15 Молодежный телесериал «Сити».
19.40 Лотерея «Толока».
19.50 «Все мои дети». Сериал.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.35 Событие.
21.45 «Олимпиада: день за днем».
22.10 **«УГРЮМ-РЕКА»**. Худ. фильм. 3-я серия.
23.15 Королевская охота.
23.45 «Олимпиада-2000». Гимнастика.
00.15 Новости.
00.25 Криминальная хроника.

08.00 Новости.
08.15 «Вавилонская башня». Сериал.
09.20 На XXVII Олимпийских играх.
11.00 Новости.
13.30 Программа «Вместе».
14.00 Новости.
14.20 Мультсериал «Охотники за привидениями».
14.45 Зов джунглей.
15.15 ...До шестнадцати и старше.
15.50 Дневник XXVII Олимпийских игр.
17.00 Новости.
17.30 «Вавилонская башня». Сериал.
18.30 Погода.
18.35 Сериал «Русский транзит».
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.55 Дневник XXVII Олимпийских игр.
21.25 Погода.
21.30 Боевик **«РЕДКАЯ ДОБЛЕСТЬ»**.
23.35 Новости.
23.50 Сериал «Темные небеса».

08.00 Вести.
08.20 Дежурная часть.
08.35 «Приключения Папируса». Мультсериал.
09.00 «Мануэла». Сериал.
10.00 Вести.
10.35 «Санта-Барбара». Сериал (США).
16.00 Вести.
16.30 Мелодрама **«ПРЕКРАСНЫЙ НЕЗНАКОМЕЦ»**.
18.00 «История любви». Сериал.
19.00 Вести.
19.30 Подробности.
19.55 Команда-2000. Дневник Олимпийских игр.
20.50 Сериал «Огненная пустыня».
22.00 Вести.
22.30 После «Вестей».
22.40 Дежурная часть.
22.50 Фильм **«ОМПА»**.
00.20 Док. фильм «Любовь и защита».
01.15 Формула скорости.
01.40 Прогноз погоды.

09.05 **«БРАТЬЯ КАРАМАЗОВЫ»**. Худ. фильм. 2-я серия.
10.15 Запоздалые цветы для Ольги Жизневой.
10.40 «Досье инспектора Лавардена». Сериал.
11.30 Новости культуры.
11.40 **«ЗОЛОТАЯ ЛИХОРАДКА»**. Худ. фильм. 1-я серия.
13.30 Новости культуры.
13.45 Мультфильмы.
14.15 М.Брух. Концерт для скрипки с оркестром.
14.45 Телеэнциклопедия.
15.00 Новости.
15.10 Сериал «Жил-был хомяк» (Канада).
15.35 Пина Бауш и другие.
16.10 Олимпиада-2000.
16.40 «Досье инспектора Лавардена». Сериал.
17.30 Новости культуры.
17.40 Штрихи к портрету художника.
18.05 «Моя антология».
18.35 «Времена не выбирают».
19.00 Вечерняя сказка.
19.10 «Рекс». Мультсериал.
19.30 Новости культуры.
19.50 «Эффект Кулешова». Док. фильм.
20.45 После новостей...
21.05 **«БРАТЬЯ КАРАМАЗОВЫ»**. Худ. фильм. 2-я серия.
22.30 Олимпиада-2000.
23.00 Новости культуры.

05.00, 05.30, 05.45, 06.00, 06.30, 06.45, 07.00, 07.30 Сегодня утром.
05.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.15 Криминал.
05.35, 06.50 Большие деньги.
05.50, 07.20 Впрок.
06.20, 08.45 Карданный вал.
06.35 Мультфильм.
07.55 Сериал «Бандитский Петербург».
09.00 Сегодня.
09.25 Дневник Лиги чемпионов по футболу.
10.05 Сериал «Любовь и тайны Сансет Бич».
11.00 Сегодня.
11.30 «В нашу гавань заходили корабли».
12.30 Фитиль.
12.40 «Среда».
13.00 Сегодня.
13.30 Дог-шоу «Я и моя собака».
14.00 Старый телевизор.
15.00 Сегодня.
15.35 Сериал «Сыновья грома».
16.35 Впрок.
16.45 Сериал «Полицейская академия».
17.40 Криминал.
18.00 Сегодня.
18.25 Герой дня.
18.50 Сериал «Бандитский Петербург».
19.55 «Первая Первая леди».
21.00 Сегодня.
21.35 Футбол. Лига чемпионов. «Реал» (Мадрид, Испания) - «Спартак» (Москва).
23.35 Сидней-2000.
00.45 Программа Д.Диброва «Антропология».

14.00 Новости.
14.15 Телемагазин в Минске.
14.25 Сериал «Богатые тоже плачут».
15.20 «Отдохнем».
15.30 Телемагазин в Минске.
16.10 «Без вопросов...».
16.35 Сериал «Дежурная аптека III».
17.15 Дорожный патруль.
17.30 Юмористическая программа «Наши любимые животные».
18.00 Сериал «Морская полиция».
19.00 Новости дня.
19.25 «Алле, народ!».
19.45 Ток-шоу «Я - сама».
20.40 Сериал «Под покровом ночи».
21.40 Дорожный патруль.
22.00 Новости.
22.20 Комедия **«ДОМ ТАМ, ГДЕ ХАРТ»**.
23.50 ДИСК-канал.
00.25 Дорожный патруль.
00.35 Сериал «Дежурная аптека III».

17.30 «Мульт-планета».
17.50 «Телемагазин».
18.00 Программа Кеннета Коуплента.
18.30 Музыкально-развлекательная программа.
18.45 «К-видео Топ-8».
19.00 «Автопанорама».
19.10 «8 самых...».
19.20 «Денежки».
19.25 Электрошоковое оружие! Защити себя!
19.30 «Гурман-клуб».
19.50 Сериал «Путешествие к центру Земли».
20.20 Фирма «Лантре» представляет...
20.25 «Вечарніца».
20.40 «Новости».
20.50 Сериал «Форт Саган».
21.40 Таэквон-до ИТФ в Белоруссии.
21.50 Николас Кейдж в худ. фильме **«ДИКИЕ СЕРДЦЕМ»**.
НОЧНОЙ КАНАЛ
23.50 Новости.
00.00 Ночь с Ларисой Грибалевой.
01.00 Новости К-видео для взрослых.
01.20 Звезды в ночи. Группа The Police.

ЧЕТВЕРГ

06.30 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
07.50 «Олимпиада: день за днем».
08.10 Сельчане.
08.40 Потребительская корзина.
09.00 Новости.
09.15 Королевская охота.
09.45 Мультфильм.
09.55 Телевизионный Дом кино.
10.25 Зорная ростань.
11.00 Новости.
11.15 «Все мои дети». Сериал.
12.00 Цикл «Древо жизни».
12.25 Наш край.
12.45 «Мгновение». Музыкальный фильм.
13.00 Новости.
13.10 «Гарольд и Мод». Спектакль. Часть 1-я.
14.30 Док.экран. «Первая сцена».
15.00 Новости.
15.10 «Жизнь и приключения четырех друзей». Сериал.
15.40 Мультфильмы.
16.30 Арсенал.
17.00 Новости.
17.10 Док.экран. «Фантазии Дроздовича».
17.30 Усадьба.
18.00 «Выборы-2000».
19.00 Новости.
19.15 Сериал «Сити».
19.40 Телебарометр.
19.55 «Все мои дети». Сериал.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.35 Событие.
21.45 «Олимпиада: день за днем».
22.10 **«УГРЮМ-РЕКА»**. Худ. фильм. 4-я серия.
23.25 Новости.
23.35 Ночь джаза на фестивале «Славянский базар в Витебске-2000».
00.05 Криминальная хроника.

08.00 Новости.
08.15 «Вавилонская башня». Сериал.
09.20 Пока все дома.
09.55 Здоровье.
10.30 «Песня года». Избранное.
11.00 Новости.
13.30 Программа «Вместе».
14.00 Новости.
14.20 Мультсериал «Охотники за привидениями».
14.45 Программа «100%».
15.15 ...До шестнадцати и старше.
15.50 Дневник XXVII Олимпийских игр.
17.00 Новости.
17.30 «Вавилонская башня». Сериал.
18.30 Погода.
18.35 Сериал «Русский транзит».
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.55 Дневник XXVII Олимпийских игр.
21.25 Погода.
21.30 Комедия **«МУЖЧИНА ДЛЯ МОЛОДОЙ ЖЕНЩИНЫ»**.
23.00 Программа «Цивилизация».
23.35 Новости.
23.55 Сериал «Темные небеса».

08.00 Вести.
08.15 Дежурная часть.
08.30 Олимпиада-2000. Плавание.
09.00 «Мануэла». Сериал.
10.00 Вести.
10.35 «Санта-Барбара». Сериал.
11.30 Олимпиада-2000. Фехтование. Гимнастика. Плавание.
16.00 Вести.
16.30 Мелодрама **«ПЕРЕМЕНЫ»**.
18.00 «История любви». Сериал.
19.00 Вести.
19.30 Подробности.
19.55 Команда-2000. Дневник Олимпийских игр.
20.50 Сериал «Огненная пустыня».
22.00 Вести.
22.30 После «Вестей».
22.40 Дежурная часть.
22.50 Олимпиада-2000. Баскетбол. Волейбол.
00.05 Фильм **«ИСКАТЕЛИ ПРИКЛЮЧЕНИЙ»**.
01.55 Горячая десятка.
02.50 Прогноз погоды.

07.05 Новости культуры.
07.20 После новостей...
07.40 **«БРАТЬЯ КАРАМАЗОВЫ»**. Худ. фильм. 3-я серия.
08.50 Писатель Умберто Эко.
09.15 Фильмы С.Райтбурта.
10.00 Играет «Терем-квартет».
10.40 «Досье инспектора Лавардена». Сериал.

21 СЕНТЯБРЯ

11.30 Новости культуры.
11.40 «**ЗОЛОТАЯ ЛИХОРАДКА**». Худ. фильм. 2-я серия.
13.30 Новости культуры.
13.45 Мультфильмы.
14.15 Музыка барокко в Патриарших палатах Московского Кремля.
14.40 Телеэнциклопедия.
15.00 Новости.
15.10 Сериал «Жил-был хомяк».
15.35 «В порту». Мультфильм.
15.50 Религии мира. Протестантизм.
16.40 «Досье инспектора Лавардена». Сериал.
17.30 Новости культуры.
17.40 Под сенью дружных муз.
18.00 «Время музыки».
18.25 «Отечество и судьбы».
19.00 Вечерняя сказка.
19.10 «Рекс». Мультсериал.
19.30 Новости культуры.
19.50 Фильмы С.Райтбурта.
20.30 После новостей...
20.50 «**БРАТЬЯ КАРАМАЗОВЫ**». Худ. фильм. 3-я серия.
22.00 Олимпиада-2000.
23.00 Новости культуры.

05.00, 05.30, 05.45, 06.00, 06.30, 06.45, 07.00, 07.30 Сегодня утром.
05.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.15 Криминал.
05.35, 06.50 Большие деньги.
05.50, 07.20 Впрок.
06.20, 07.45 Карданный вал.
06.35 Мультфильм.
07.55 Сериал «Бандитский Петербург».
09.00 Сегодня.
09.25 Дневник Лиги чемпионов по футболу.
10.05 Сериал «Любовь и тайны Сансет Бич».
11.00 Сегодня.
11.25 Боевик «**ХЛЕБ, ЗОЛОТО, НАГАН**».
12.45 Фитиль.
13.00 Сегодня.
13.30 Служба спасения.
14.00 Старый телевизор.
15.00 Сегодня.
15.35 Сериал «Сыновья грома».
16.35 Впрок.
16.45 «Полицейская академия».
17.40 Криминал.
18.00 Сегодня.
18.25 Герой дня.
18.50 Сериал «Бандитский Петербург».
19.55 Сериал «Скорая помощь».
21.00 Сегодня.
21.45 Сидней-2000.
23.00 Сегодня в полночь.
23.30 «Антропология».

05.50 Вставай!
06.00, 12.00 День за днем.
07.45, 17.15, 21.40, 00.20 Дорожный патруль.
08.00, 14.00, 22.00 Новости.
08.10 Фильм-катастрофа «**МАРАБУНТА**».
09.50, 11.50, 15.30 Телемагазин в Минске.
10.10, 20.40 Сериал «Под покровом ночи».
11.00, 18.00 Сериал «Морская полиция».
14.20 «Богатые тоже плачут».
15.15 «Отдохнем».
15.25 «Формула здоровья».
16.10 «Пальчики оближешь».
16.40, 00.35 Сериал «Дежурная аптека III».
17.30 Стильное шоу «Фасон».
19.00 Новости дня.
19.25 «Алле, народ!».
19.45 Сериал «И снова 33 квадратных метра».
20.20 «О.С.П. - лучшее».
22.20 Фильм «**ТАРАНТЕЛЛА**».
23.45 ДИСК-канал.

17.30 «Мульт-планета».
17.50 «Телемагазин».
18.00 Программа Кеннета Коупленда.
18.30 Музыкально-развлекательная программа.
18.45 «К-видео Топ-8».
19.00 «Автопанорама».
19.10 «8 самых...».
19.20 «Денежки».
19.25 Телемагазин.
19.30 «СТВ - 24 часа».
19.45 Сериал «Путешествие к центру Земли».
20.20 Фирма «Лантре» представляет...
20.25 «Вечарніца».
20.40 «Новости».
20.50 Сериал «Форт Саган».
21.40 Новости «К-видео».
22.00 Д. Белуши в кинокомедии «**КРАСИВАЯ ЖИЗНЬ**».
НОЧНОЙ КАНАЛ
23.50 Новости.
00.00 «Foxy-music» с Тамарой Лисицкой.
01.00 Гурман-клуб.
01.20 Звезды в ночи. R.E.M.
02.05 СТВ-24 часа.

ПЯТНИЦА • 22 СЕНТЯБРЯ

06.30 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
07.50 «Олимпиада: день за днем».
08.10 Столица.
08.40 Потребительская корзина.
09.00 Новости.
09.10 Мультфильмы.
09.35 «**ВОТ И ЛЕТО ПРОШЛО...**» Худ. фильм.
10.40 Телебарометр.
11.00 Новости.
11.10 «Все мои дети». Сериал.
11.55 «В стиле джаз-ретро». Фильм-концерт.
12.15 Сделано в Беларуси.
12.30 Усадьба.
13.00 Новости.
13.10 «Гарольд и Мод». Спектакль. Часть 2-я.
14.10 Бон тон.
14.40 Марсово поле.
15.00 Новости.
15.15 «Жизнь» и приключения четырех друзей». Сериал.
15.45 Регион.
16.10 «Риск-версия».
16.40 Телебарометр.
17.00 Новости.
17.10 Наш край.
17.30 Родовод.
18.00 «Выборы-2000».
19.00 Новости.
19.15 «Все мои дети». Сериал.
20.05 «Дожинки-2000».
21.00 Панорама.
21.35 Событие.
21.45 «Олимпиада: день за днем».
22.10 «Дожинки-2000». Гала-концерт артистов белорусской эстрады.
00.10 Бездельник.
00.35 Новости.
00.45 Криминальная хроника.

08.00 Новости.
08.15 «Вавилонская башня». Сериал.
09.20 На XXVII Олимпийских играх.
11.00 Новости.
13.30 Программа «Вместе».
14.00 Новости.
14.20 Худ. фильм «**ТАИНСТВЕННЫЙ САД**».
15.55 Дневник XXVII Олимпийских игр.
17.00 Новости.
17.30 «Вавилонская башня». Сериал.
18.35 Погода.
18.40 Поле чудес.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.50 Дневник XXVII Олимпийских игр.
21.10 Погода.
21.15 Детектив «**ОТРАЖЕНИЕ УБИЙСТВА**».
23.10 Новости.
23.25 Ночной канал. Триллер «**ШАНТАЖ**».

08.00 Вести.
08.20 Дежурная часть.
08.35 «Приключения Папируса». Мультсериал.
09.00 «Манузла». Сериал.
10.00 Вести.
10.35 «Санта-Барбара». Сериал (США).
16.00 Вести.
16.30 Мелодрама «**ГЛАЗА**».
18.00 «История любви». Сериал.
19.00 Вести.
19.30 Подробности.
19.55 Команда-2000. Дневник Олимпийских игр.
20.50 Сериал «Огненная пустыня».
22.00 Вести.
22.30 После «Вестей».
22.40 Дежурная часть.
22.50 «Аншлаг» и К°.
23.50 Художественный фильм «**КРОВАВОЕ ЛЕТО СЭМА**».
02.20 Прогноз погоды.

07.05 Новости культуры.
07.20 После новостей...
07.40 «**ПУТЕШЕСТВИЕ К НАЧАЛУ МИРА**». Худ. фильм.
09.15 Диалог после паузы.
09.45 Фильмы С.Райтбурта.
10.25 Л.Бетховен. Концерт для фортепиано с оркестром.
11.00 «**ФА МИНОР**». Худ. фильм.
11.30 Новости культуры.
11.40 «**ЗОЛОТАЯ ЛИХОРАДКА**». Худ. фильм. 3-я серия.
13.30 Новости культуры.
13.45 Мультфильмы.
14.15 Страна Фестиваля.
14.40 Телеэнциклопедия.
15.00 Новости.
15.10 Сериал «Жил-был хомяк» (Канада).
15.35 Религии мира. Буддизм.
16.20 Олимпиада-2000.
17.00 «**ФА МИНОР**». Художественный фильм.
17.30 Новости культуры.
17.40 «Выбранные места из...».
17.55 «Исторические концерты».
18.30 Дом актера.
19.10 Вечерняя сказка.
19.15 «Рекс». Мультсериал.
19.30 Новости культуры.
19.50 Фильмы С.Райтбурта.
20.45 После новостей...
21.05 «**ПУТЕШЕСТВИЕ К НАЧАЛУ МИРА**». Художественный фильм.
22.35 «Вечера с Юлием Кимом».
23.05 Новости культуры.

05.00, 05.30, 05.45, 06.00, 06.30, 06.45, 07.00, 07.30 Сегодня утром.
05.15 Спорт, погода.
05.20 Криминал.
05.35 Большие деньги.
05.50 Впрок.
06.15 Криминал.
06.20 Карданный вал.
06.35 Мультфильм.
06.50 Большие деньги.
07.15 Спорт, погода.
07.20 Впрок.
07.45 Карданный вал.
07.55 Сериал «Бандитский Петербург».
09.00 Сегодня.
09.25 Сериал «Любовь и тайны Сансет Бич».
11.00 Сегодня.
11.25 Фильм «**СЕНТИМЕНТАЛЬНОЕ ПУТЕШЕСТВИЕ НА КАРТОШКУ**».
13.00 Сегодня.
13.30 «Растительная жизнь».
14.00 Старый телевизор.
15.00 Сегодня.
15.35 Сериал «Сыновья грома».
16.35 Впрок.
16.45 Сериал «Полицейская академия».
17.40 Криминал.
18.00 Сегодня.
18.45 «Глас народа».
20.05 Программа Д.Диброва «О, счастливчик!».
21.00 Сегодня.
21.45 «Женский взгляд».
22.20 Сидней-2000.
23.30 Художественный фильм «**ХЭЛЛОУИН-II**».

05.50 Вставай!
06.00 День за днем.
07.45 Дорожный патруль.
08.00 Новости.
08.10 Художественный фильм «**ТАРАНТЕЛЛА**».
09.40, 11.50 Телемагазин в Минске.
10.10 Сериал «Под покровом ночи».
11.00 Сериал «Морская полиция».
12.00 День за днем.
14.00 Новости.
14.15 Телемагазин в Минске.
14.25 Сериал «Богатые тоже плачут».
15.20 «Отдохнем».
15.30 Телемагазин в Минске.
16.05 «Мое кино».
16.35 Сериал «Дежурная аптека III».
17.15 Дорожный патруль.
17.30 «Амба-ТВ».
18.00 «Шоу Бенни Хилла».
19.00 Новости дня.
19.30 Боевик «**ЗАМЕНА. ПОСЛЕДНИЙ УРОК**».
21.25 Дорожный патруль.
21.40 Новости.
21.55 Захватывающий триллер «**КЛЕТКА**».
00.00 Дорожный патруль.
00.10 Сериал «Дежурная аптека III».

17.30 Новости «К-видео» для детей.
17.50 «Телемагазин».
18.00 Программа Кеннета Коупленда.
18.30 Музыкально-развлекательная программа.
18.45 «К-видео Топ-8».
19.00 «Автопанорама».
19.10 «8 самых...».
19.20 «Денежки».
19.25 Фирма «Лантре» представляет...
19.30 «СТВ - 24 часа».
19.45 Сериал «Путешествие к центру Земли».
20.25 «Вечарніца».
20.40 «Новости».
20.50 Сериал «Форт Саган».
21.40 Электрошоковое оружие! Защити себя!
21.45 Док.сериал «Прогулки с динозаврами». «Гиганты в небе».
22.00 Боевик «**СХВАТКА В НЕБЕ**».
НОЧНОЙ КАНАЛ
23.50 Новости.
00.00 Ночь с Ларисой Грибалевой.
01.00 Hi End.
02.00 СТВ-24 часа.

СУББОТА • 23 СЕНТЯБРЯ

07.00 Доброе утро, Беларусь!
07.45 «Олимпиада: день за днем».
08.05 Сущность.
08.30 Усадьба.
09.00 Новости.
09.15 Потребительская корзина.
09.35 «Шклов. Осень-2000».
09.45 «Дожинки-2000». Выступление Президента РБ А.Г. Лукашенко на Республиканском фестивале-ярмарке. Чествование победителей жатвы.
13.00 «**ПОСЛЕ ЯРМАРКИ**». Худ. фильм.
14.05 Компьютерный полигон.
14.25 Око. О рекламе и не только...
14.45 Сделано в Беларуси.
15.00 Новости.
15.10 Книгосбор.
15.40 «Все мы родом из детства».
16.35 КВН. Евролига.
18.00 «Выборы-2000».
19.00 Новости.
19.15 Из достоверных источников.
19.30 «**ДОЖДИ ПО ВСЕЙ ТЕРРИТОРИИ**». Худ. фильм.
20.35 «Дожинки-2000». Ярмарка в Шклове.
21.00 Панорама.
21.45 «Олимпиада: день за днем».
22.05 «Христофор».
22.25 Комедия «**МЕЖ ВЫСОКИХ ХЛЕБОВ**».
23.40 Премьера песни.
23.50 Видимо-невидимо.

07.00 Новости.
07.10 Слово пастыря.
07.25 Сериал «Все путешествия команды Кусто».
08.15 Играй, гармонь любимая!
08.45 «Ералаш».
09.00 Новости.
09.10 Смак.
09.30 Док.детектив. «Почерк слепого». Дело 1993 года.
10.00 «С легким паром!».
10.35 Утренняя почта.
11.05 Фильм «Доброе утро».
12.50 Вкусные истории.
13.00 В мире животных.
13.45 История одного шедевра.
14.00 Новости.
14.10 Сериал «Горец».
15.05 Седьмое чувство.
15.45 Мультазбука.
16.05 Дневник XXVII Олимпийских игр.
17.00 Новости.
17.15 «Женские истории».
17.45 «Ералаш».
18.05 Художественный фильм «**ТРИ БЕГЛЕЦА**».
20.00 Авторская программа Сергея Доренко.
20.55 Дневник XXVII Олимпийских игр.
21.05 Погода.
21.10 Триллер «**ВИНОВЕН ВНЕ ВСЯКОГО СОМНЕНИЯ**».
23.10 Приключенческий фильм «**КОНВОЙ**».

06.30 Диалоги о рыбалке.
07.00 Олимпиада-2000. Плавание. Бокс. Баскетбол. Волейбол.
09.00 Доброе утро, страна.
09.45 Прогноз погоды.
09.50 «Сто к одному».
10.35 Сам себе режиссер.
11.05 «Друзья-II». Сериал.
11.35 Золотой ключ.
11.55 Олимпиада-2000. Волейбол (мужчины).
13.00 Вести.
13.20 Мелодрама «**ЖЕНЩИНА ДЛЯ ВСЕХ**».
14.50 «Том и Джери».
15.00 Олимпиада-2000. Легкая атлетика. Штанга. Водное поло. Плавание.
17.00 Моя семья.
18.00 «ТВ Бинго шоу».
19.00 Вести.
19.35 «Городок. Ретро».
20.15 Художественный фильм «**ВОЛК**».
22.45 Команда-2000. Дневник Олимпийских игр.
00.15 Чемпионат мира по автогонкам в классе «Формула-1». Гран-при США. Квалификация.
01.25 «Кинескоп».
02.20 Прогноз погоды.

09.05 «Аистенок».
09.35 «Российский курьер».
10.15 «**ПЕРВАЯ ПОЛОСА**». Худ. фильм.
11.55 Бабушкины рецепты.
12.10 Мой цирк.
12.35 «Баба Яга против». Мультфильм.
13.00 Р.Шуман. Соната №1 для ф-но.
13.30 Новости культуры.
13.45 Рассказы старого сплетника.
14.10 «**ОТВЕРЖЕННЫЕ**». Худ. фильм. Часть 1-я.
15.10 «Чехов на диване». Телеспектакль.
16.05 Pro memoria.
16.20 Олимпиада-2000.
16.50 «В поисках героя».
17.30 «Сферы».
18.15 Билет в Большой...
18.40 Вечерняя сказка.
18.50 «Рекс». Мультсериал.
19.05 «Плен дракона». Док. фильм.
19.55 Джаз Мемориз.
20.20 Кинопанорама.
21.00 Новости культуры.
21.20 Блеф-клуб.
22.00 «**АГОНИЯ**». Худ. фильм. 1-я серия.

07.00 Сегодня.
07.15 «Глас народа».
08.15 Программа Д.Диброва «О, счастливчик!».
09.00 Сегодня.
09.15 Криминал. «Чистосердечное признание».
09.40 «Экстремальные ситуации».
10.25 «Растительная жизнь».
11.00 Сегодня.
11.25 Большие деньги.
11.55 Фильм «**ЭТО МЫ НЕ ПРОХОДИЛИ**».
13.40 «В нашу гавань заходили корабли».
14.40 «Свидетель века».
15.00 Сегодня.
15.30 Профессия - репортер.
15.50 Интересное кино.
16.20 Дог-шоу «Я и моя собака».
16.50 Сериал «Она написала убийство».
18.00 Сегодня.
18.35 Герой дня без галстука с С.Зайцевой.
19.05 Программа Д.Диброва «О, счастливчик!».
19.50 Сериал «Охота на Золушку».
21.00 Сегодня.
21.45 Сидней-2000.
22.55 Детектив «**ТРУП МОЕГО ВРАГА**».

05.40 Триллер «**КЛЕТКА**».
07.35 Дорожный патруль.
07.45 Ваша музыка. Вика Цыганова.
09.10 «Про любовь».
09.40 Юмористическая программа «БИС».
10.15 Театральный понедельник.
10.50 Вкусная программа «Пальчики оближешь».
11.20 «Без вопросов...».
12.00 Новости.
12.15 Художественный фильм «**ЗОЛУШКА**».
13.45 Телемагазин в Минске.
13.55 «Наши любимые животные».
14.30 «Своя игра».
15.00 «Х-фактор».
15.30 СВ-шоу. Борис Краснов.
16.30 Ток-шоу Ю.Меньшовой «Я - сама».
17.30 Комедия «**СЧАСТЛИВЫЙ РЕЙС**».
19.00 Новости дня.
19.15 Дорожный патруль.
19.40 Остросюжетный боевик «**УДАР ПАНТЕРЫ**».
21.20 Триллер «**ТАЙНАЯ ЖИЗНЬ**».
23.00 «Лихорадка субботним вечером».
23.40 Дорожный патруль.
23.55 «Радио хит».

12.45 «Телемагазин».
13.00 «Европа сегодня».
13.30 КВН «Чтобы поняли».
15.00 Джойс Майер «Жизнь в слове».
15.30 «Братья Грим» (программа по письмам телезрителей).
16.30 «Риверданс».
17.30 Сериал «Путешествие к центру Земли».
17.55 Фирма «Лантре» представляет...
18.00 Док. фильм «Вайной абпаленыя душы».
19.15 Валентин Гафт в художественном фильме «**ФУТБОЛИСТ**».
20.45 «Вечарніца».
21.00 «Бильярдный клуб».
21.20 Барбара Стрейзанд, Джефф Бриджес в худ. фильме «**У ЗЕРКАЛА ДВА ЛИЦА**».
23.30 «Новости «К-видео» для взрослых».
НОЧНОЙ КАНАЛ
23.50 Шоу продолжается с «Sinead O' Connor».
01.00 Джек Николсон в мистическом триллере «**ВОЛК**».

ВОСКРЕСЕНЬЕ • 24 СЕНТЯБРЯ

07.00 Доброе утро, Беларусь!
07.45 «Олимпиада: день за днем».
08.05 Мультфильм.
08.20 Здоровье.
08.45 Потребительская корзина.
09.00 Новости.
09.10 «Сегодня с вами...».
09.35 Мультиклуб.
10.05 «Индаба». Сериал.
10.30 «Олимпиада-2000». Гимнастика. Финальные соревнования мужских и женских команд на отдельных снарядах.
13.20 Программа об армии «Арсенал».
13.45 Сериал «На гребне волны».
14.30 Сельчане.
15.00 Новости.
15.10 Белорусский дом.
15.40 Мультфильм.
16.00 Телевизионный Дом кино.
16.30 Док. фильм «Микрокосмос».
17.45 Теленавигатор.
18.00 «Выборы-2000».
19.05 «Судьба человека».
19.35 «Олимпиада: день за днем».
20.00 Резонанс.
20.55 Ток-шоу «Карамболь».
21.30 Боевик «**ВЫКУП**».
23.00 Суперобраз XXI века.
23.30 «Олимпиада-2000». Гимнастика.
00.00 Столичный хит.
00.40 Авто-парк.

06.00 Новости.
06.10 На XXVII Олимпийских играх.
07.10 Служу России!
07.40 «Аладдин».
08.10 Утренняя звезда.
09.00 Новости.
09.10 «Непутевые заметки».
09.30 Пока все дома.
10.10 Семейная комедия по воскресеньям «Альф».
10.40 Здоровье.
11.10 Художественный фильм «**ПОПРЫГУНЬЯ**».
12.55 На XXVII Олимпийских играх.
14.00 Новости.
14.10 Сериал «Горец».
15.05 Дисней-клуб: «101 далматинец».
15.35 «Новые приключения Винни-Пуха».
16.00 На XXVII Олимпийских играх.
17.00 Новости.
17.15 Смехопанорама.
17.50 Дикий юмористический журнал «Ералаш».
18.10 Приключенческий фильм «**СТРЕЛЕЦ НЕПРИКАЯННЫЙ**».
20.00 Время.
20.55 Дневник XXVII Олимпийских игр.
21.05 Погода.
21.10 Коллекция ОРТ. Боевик «**В ОСАДЕ: ТЕРРИТОРИЯ ТЬМЫ**».
23.05 На XXVII Олимпийских играх.

06.30 «Дикие лебеди». Мультфильм.
07.25 Прогноз погоды.
07.30 Папа, мама, я - спортивная семья.
08.15 Почта РТР.
08.45 Доброе утро, страна.
09.15 «Аншлаг» и К° с Региной Дубовицкой.
10.15 «Городок».
10.45 Русское лото.
11.25 Федерация.
12.10 Парламентский час.
13.00 Вести.
13.20 Диалоги о животных.
14.20 Планета Земля.
15.15 Фильм «**СЕРЕЖА**».
16.45 Сам себе режиссер.
17.15 Сериал «Марсофейя, 12».
19.00 «Зеркало».
20.00 Комедия «**КИТАЙСКИЙ СЕРВИЗ**».
21.55 Чемпионат мира по автогонкам в классе «Формула-1». Гран-при США.
00.00 Команда-2000. Дневник Олимпийских игр.
02.00 «Футбол + ТВ».
02.40 Прогноз погоды.

09.05 «ДТА». Тележурнал.
09.35 «**СНЕЖНАЯ КОРОЛЕВА**». Худ. фильм.
11.00 «Танго в Кремле».
11.25 Консилиум.
11.50 Архитектурная галерея.
12.05 Графоман.
12.30 Мультфильмы.
13.00 «Мой Эрмитаж».
13.30 Новости культуры.
13.45 Осенние портреты.
14.10 «**ОТВЕРЖЕННЫЕ**». Худ. фильм. Часть 2-я.
15.10 Власть факта.
15.25 Олимпиада-2000.
16.25 Зарубежное документальное кино.
17.15 «**ПОЙДЕМ СО МНОЙ**». Худ. фильм.
18.10 Котильонный принц.
19.00 Вечерняя сказка.
19.10 «Рекс». Мультсериал (Польша).
19.30 Шедевры мирового музыкального театра.
21.00 Новости культуры.
21.20 «С потолка».
21.45 Музыка американских композиторов в исполнении ГАСО под управлением Ф.Симмонса.
22.15 «**АГОНИЯ**». Худ. фильм. 2-я серия.

07.00 Сегодня.
07.15 Сериал «Охота на Золушку».
08.15 Программа Д.Диброва «О, счастливчик!».
09.00 Сегодня.
09.20 Путешествия натуралиста.
09.50 Без рецепта.
10.20 Семейная игра «Полундра».
11.00 Сегодня.
11.30 Служба спасения.
12.00 Фильм «**НЕОКОНЧЕННАЯ ПОВЕСТЬ**».
13.50 «Женский взгляд».
14.25 «Рублевая зона».
15.00 Сегодня.
15.30 Большие родители.
16.00 Док.сериал «Шпионские игры».
16.55 Сериал «Она написала убийство».
18.00 Итоги.
19.35 Куклы.
19.50 Сериал «Охота на Золушку».
21.00 «Итого».
21.25 «Что? Где? Когда?» с Ворошиловым.
22.50 Сидней-2000.
00.00 Сериал по выходным «Неприкасаемые».

05.55 Триллер «**ТАЙНАЯ ЖИЗНЬ**».
07.25 Дорожный патруль.
07.40 «Амба-ТВ».
08.10 «Ле-go-go» с Ильей Легостаевым.
08.45 «Star Старт».
09.15 «Фасон».
09.55 «Фактор успеха».
10.25 «Все в сад!».
10.45 «Шоу Бенни Хилла».
11.40 Телемагазин в Минске.
11.50 Канон.
12.15 Дорожный патруль.
12.35 Кинотеатр ТВ-6.Кинокомедия «**НЕБЕСНЫЙ ТИХОХОД**».
14.00 Телемагазин «Формула здоровья».
14.10 «Вы - очевидец».
15.10 Сериал «И снова 33 квадратных метра».
15.45 «О.С.П. - лучшее».
16.15 Катастрофы недели.
17.10 Дорожный патруль.
17.40 Кинотеатр ТВ-6.Остросюжетный боевик «**БОКОВЫЕ УДАРЫ**».
19.30 Кинотеатр ТВ-6. Фантастический боевик «**АБСОЛЮТНАЯ РЕАЛЬНОСТЬ**».
21.25 Кинотеатр ТВ-6.Захватывающий боевик «**СУПЕРПРЕСТУПЛЕНИЕ**».
23.20 Ваша музыка: группа «О-хо-хо».
00.20 Сериал «Дневники красной туфельки».

12.45 «Телемагазин».
13.00 « Как жизнь?».
13.20 Мультфильм «Гуффи и его друзья».
14.30 «Гурман-клуб».
14.50 «Телемагазин».
15.00 Программа Рика Реннера.
15.30 «Доктор Икс».
16.30 Мультфильм «Тарзан».
18.15 Док.сериал «Прогулки с динозаврами». Лесные духи.
18.45 Новости «К-видео».
19.10 Фирма «Лантре» представляет...
19.15 Художественный фильм «**МИСТЕР ПИТКИН В ТЫЛУ ВРАГА**».
20.45 «Вечарніца».
21.00 В баре «У Олега» Сергей Кортес.
21.45 Мишель Пфайфер, Ума Турман, Джон Малкович и Киану Ривз в художественном фильме «**ОПАСНЫЕ СВЯЗИ**».
НОЧНОЙ КАНАЛ
23.50 Шоу продолжается с «Annie Lennox».
00.50 Худ. фильм «**ФЕЙЕРВЕРК**». Реж. Такеси Китано (Япония).

«Виновных действий не установлено...»

Отдел информации

В номере НАШАЙ СВАБОДЫ за 15 августа была опубликована статья «Темное зазеркалье знаменитого «Гомельстекла», которая затрагивала некоторые аспекты производственного состояния завода. Некоторые тезисы статьи, в частности, отнесенные к бывшему замдиректора по коммерческим вопросам К.А.Шафаренко, оказались необъективными. Редакция узнала, что К.Шафаренко собирается опротестовывать содержание материала. Естественно, мы разыскали К.Шафаренко и встретились, чтобы определить предмет несогласия. Во время встречи у нас сложилось иное впечатление об этом человеке, чем представляла статья. Поэтому мы решили провести внутреннее расследование обстоятельств получения журналистом фактов и оценок, которые оказались в материале, а по независимым каналам собрали документальные сведения, которые дают иное освещение представленной читателю заводской картины.

К сожалению, наш журналист, собирая материал, ограничился поверхностной и недостаточной информацией. В тот день, когда началась командировка корреспондента в Гомеле, правление ОАО «Гомельстекло» еще пребывало в шоке от известия о трагической гибели директора завода, поэтому информацию для статьи составили субъективные рассказы разных людей, а также архивные газетные публикации, помощь журналистов региональной газеты «Гомельская думка». Совершенно незнакомые люди предложили показать «очень интересные документы» и поздно вечером в каком-то доме на краю заводского поселка Костюковка их показали. Этими «интересными документами» оказались видеокассета, на которой была записана телепередача местного кабельного телевидения «Сталинит», а также копии нескольких заявлений, которые требовали перепроверки.

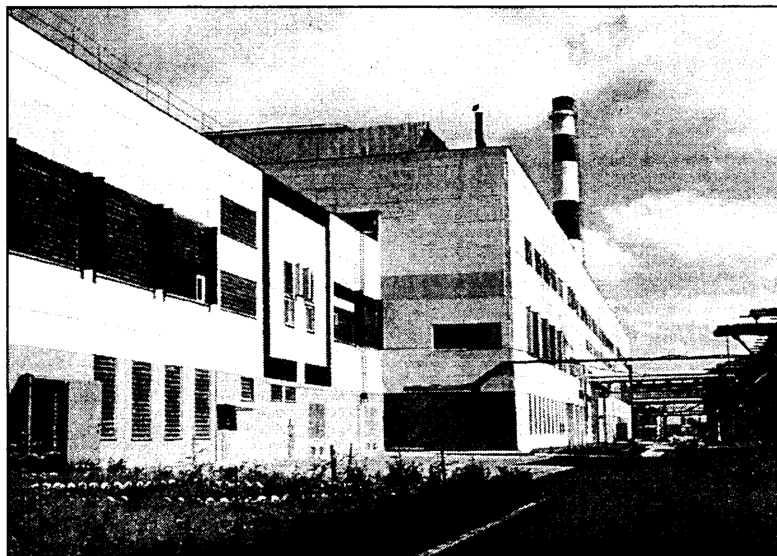
Встретиться с К.Шафаренко журналист не смогла, и потому должных пояснений к недокументированным сведениям не получила.

По этой причине из поля освещения в статье выпали весьма важные моменты, связанные с увольнением К.Шафаренко с предприятия. Однако, как нам стало известно, К.Шафаренко, был восстановлен в своей прежней должности решением суда. Заинтересованные содержанием этого судебного дела как наиболее авторитетного и беспристрастного свидетельства истины, мы с ним ознакомились и теперь считаем обязательным ознакомить читателя.

Иск К.А.Шафаренко к ОАО «Гомельстекло» о восстановлении на работе суд Железнодорожного района Гомеля рассматривал в феврале 1998 года. Истец проработал на заводе с ноября 1996 года по октябрь 1997, хотя был отстранен от исполнения обязанностей замдиректора с июля того года, когда ему предложили уволиться по собственному желанию. То есть К.Шафаренко к моменту предложения уволиться проработал всего восемь месяцев. Ему вменялось в вину нанесение ущерба в 7.706.400 рублей. В суде Шафаренко показал, что должностной инструкции в период работы у него не было, поэтому он руководствовался уставом ОАО. Виновным в нанесении ущерба себя не считает, поскольку штрафы за простой вагонов приходилось платить в связи с тем, что на предприятии не было пункта таможни. Именно он добился открытия пункта в мае-июне 1997 года, после чего ему почему-то и предложили уволиться. Он отказался. Сумма в 7.706.400 рублей возникла в результате продажи предприятием партии негостовского стекла ЗАО «Стекло», что связано с ошибкой отдела сбыта.

Рассмотрев все обстоятельства и выслушав свидетелей, суд посчитал, что исковые требования к Шафаренко о восстановлении на работе подлежат удовлеворению.

В частности, «суд считает, что вины Шафаренко К.А. в том, что вагонов было арендовано больше, чем необходимо предприятию, в судебном заседании не установлено... Что касается претензий к Шафаренко К.А. по факту причинения ущерба в сумме 7.706.400 руб. в результате отпуска стекла ЗАО «Стекло» по заниженной цене, суд не принимает доводов ответчика, так как этот факт истцу не вменялся. Делая вывод о том, что в суде не добыто доказательств виновных действий Шафаренко К.А в части причинения ОАО «Гомельстекло» какого-либо ущерба, суд также учитывает, что **в ходе ревизии финансово-хозяйственной деятельности ОАО «Гомельстекло», проведенной специалистами Государственного контроля РБ, не установлено виновных действий Шафаренко К.А., в результате которых причинен ущерб, что подтверждается актом от 30.01.1998 года».**

Суд решил восстановить Шафаренко на работе в прежней должности замдиректора по коммерческим вопросам и взыскать в его пользу заработную плату за вынужденный прогул, а также возмещение юридических расходов.

Сразу после этого судебного решения Шафаренко уволился с завода, что неоспоримым образом характеризует как человека, уважающего свое достоинство и честь. Он отстоял в суде свое доброе имя.

У нас нет оснований сомневаться в решениях суда Железнодорожного района Гомеля относительно Шафаренко К.А. Поскольку эта фактическая сторона не освещалась в предыдущем материале, то, полагаем, что сегодняшняя публикация поможет более полно представить содержание проблемы. Со своей стороны редакция сожалеет, что опубликовала непроверенный односторонний материал, и приносит К.Шафаренко свои извинения. ■

СОЦЫУМ

Не одобряется народом

В августе этого года Независимый институт социально-экономических и политических исследований провел очередной общенациональный опрос в рамках проекта «Беларусь на пороге XXI века: пути социальной трансформации». В опросе участвовало 1.488 респондентов.

Как показали результаты, население страны не видит никакого улучшения экономической ситуации вопреки тому, что руководство республики старается убедить людей в обратном. Больше стало респондентов, которые не заметили «изменений в лучшую сторону», и снизилось по сравнению с апрелем число тех, кто считает, что экономическая ситуация улучшилась. Это подтверждается и ощущениями людей в отношении личного материального положения. Две трети населения стабильно заявляют об ухудшении условий существования.

Прямым следствием жизненных тягот становится недоверие к государственным институтам и соответствующий протест в доступной людям конституционной форме – неучастия в парламентских выборах. Люди хотят демократических и справедливых выборов, которые связывают с выполнением ряда требований оппозиции. Характерно, что в случае возможного непризнания выборов (отсутствие международных наблюдателей) участвовать в выборах согласны только 39% избирателей. Это почти на 10% меньше, чем зафиксировал июльский опрос. В целом не будут участвовать или еще не определились твердо 60,9% избирателей. А впереди еще месяц, в который начали действовать повышенные цены на электричество, отопление, продукты, бензин. Так что, к сожалению, жизнь не обещает улучшений, хоть их щедро обещают те, кто хочет попасть в нижнюю палату парламента. ■

Если международное сообщество еще до парламентских выборов заявит о непризнании их результатов из-за невыполнения требований оппозиции и ОБСЕ, то будете ли вы участвовать в этих выборах?, %

	июль 2000 г.	август 2000 г.
Будут участвовать в этих выборах	48,4%	39,1%
Не будут участвовать в этих выборах	18,6%	18,2%
Затруднялись ответить	33,0%	42,7%

Распределение ответов на вопрос «Должно ли государство ограничивать доходы граждан?», %

	июнь 1997 г.	август 2000 г.
Да	20,0%	16,1%
Нет	59,2%	66,2%

Изменение личного материального положения за последний год, %

	апрель 2000 г.	август 2000 г.
Улучшилось	8,0%	4,8%
Не изменилось	28,7%	31,8%
Ухудшилось	63,3%	61,0%

Изменение экономической ситуации в Беларуси за последний год, %

	апрель 2000 г.	август 2000 г.
Улучшилась	7,0%	5,9%
Не изменилась	27,9%	29,1%
Ухудшилась	64,8%	63,5%

Рэдакцыя прапануўвае сваім падпісчыкам аформіць падпіску праз аддзяленні «Беларусбанка».

Для афармлення падпіскі адпаведную квітанцыю (гл. ніжэй) трэба выразаць нажніцамі. Адзначце ў квітанцыі тэрмін, на які афармляеце падпіску, прозвішча падпісчыка і паштовы адрас, на які дастаўляць газету.

Кошт падпіскі на адзін месяц 675 руб. Калі вы жадаеце падпісацца на большы тэрмін, то павялічце суму ў адпаведную колькасць разоў.

КВІТАНЦЫЯ ДЛЯ «БЕЛАРУСБАНКА»

Форма № ПД-5

ИЗВЕЩЕНИЕ

УНН 101562750 Редакция газеты «Наша СВАБОДА»
получатель платежа
Отделение «Центральное» ОАО «Белбизнесбанк»
г.Минск, код 493; Минск, пл.Свободы, 17
наименование банка

Счет получателя 3012205160015 Лицевой счет

(фамилия,имя,отчество)

(индекс) (адрес)

На 2000 год по месяцам:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

За подписку на газету «Наша СВАБОДА» Сумма

Пеня

Плательщик Всего

Кассир

УНН 101562750 Редакция газеты «Наша СВАБОДА»
получатель платежа
Отделение «Центральное» ОАО «Белбизнесбанк»
г.Минск, код 493; Минск, пл.Свободы, 17
наименование банка

Счет получателя 3012205160015 Лицевой счет

(фамилия,имя,отчество, адрес)

На 2000 год по месяцам:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

КВИТАНЦИЯ

За подписку на газету «Наша СВАБОДА» Сумма

Пеня

Кассир

Плательщик Всего

А если на самом деле бросить?

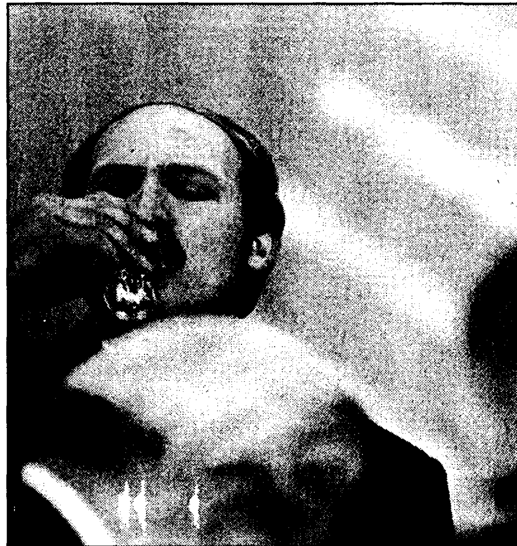
Опубликована Государственная программа национальных действий по предупреждению и преодолению пьянства и алкоголизма

Сократ КОНСТАНТИНОВИЧ

Для людей, которые помнят о подобных советских программах, «действия по предупреждению» вполне очевидны: вновь широко распахнут двери вытрезвители, вновь полетят «телеги» по месту службы, а зафиксированный факт пьянства станет орудием карьерной борьбы. Но что касается «преодоления», то, кроме умиления, это стремление ничего вызвать не может.

Перед глазами встают телерепортажи о крестьянах, сдающих в сельсовет самогонные аппараты, репортажи о безалкогольных свадьбах и прочая пропагандистская дребедень времен горбачевской антиалкогольной кампании. Вспоминаются, что люди, облаченные властью, все время повторяли, что это никакая не кампания, что битва с пьяницами будет вестись до полной победы. И где теперь они, и где сам Горбачев?

Многие, потеряв власть, вероятно, спились. А вот сам Михаил Сергеевич остался тем, кем и был, человеком, пьющим мало и только хорошие напитки. И сейчас даже сетует: «Неправильно, дескать, себя вел. Но уж больно давили Лигачев сотоварищи!» Ошибок, надо сказать, было множество, но две имели роковые последствия. Во-первых, резкое сокращение производства спиртного лишило азну огромных сумм «пьяных денег»; во-вторых, массовая борьба со злоупотреблениями вовлекла в ряды борцов не только трезвенников, но и людей в разной степени пьющих, из которых этот воспитательный садомазохизм сформировал мощную пятую колонну борцов за возврат к прежним стандартам. Причем рекрутами стали виднейшие представители всех социальных слоев. Скажем, слесарь, которому лишний четвертак нужен был для обслуживания своих мужских нужд без урона семейному бюджету, резко снизил производительность. Зачем, мол, горбатиться. Пусть Горбачев сам крутится, если такой умный. А что мог испытать массовый зритель (включая и вечно недовольных жен), когда из телеэфира в рамках кампании под Новый год убирали его любимую рождественскую сказку «Ирония судьбы, или С легким паром»? Что, уже нельзя не только пить, но и смотреть?

Вот из-за таких нестыковок и завалилась «перестройка». Причем «трезвость» народ стал преодолевать с нечеловеческим энтузиазмом. Тот, кто помнит вкус *спирта «Royal»*, способен оценить маштабность явления. А первыми сделали это коммерсанты: уже через несколько месяцев магазины, магазинчики и лавчонки переполнились напитками, о которых советский человек знал только понаслышке: все эти аперитивы, коктейли, мартини, абсенты и, наконец, водка «Зверь». Короче, выбор был на любой вкус, даже «трезвенники и язвенники» могли подобрать себе что-либо полезное.

Настоящий рай! Но надо знать наше государство. Оно, во-первых, терпеть не может, когда народ наслаждается жизнью, а не борется с ее трудностями, и, во-вторых, жадное до неприличия. Поэтому импортное питье обложили неподъемными пошлинами, а жажду народа принялись утолять кустарным способом. Де мол, пейте отечественное «чернило». А оно, по понятным причинам, гораздо хуже прежнего. Поэтому, очевидно, на этикетках стыдливо пишут не «вино», а «винный напиток» и указывают предельный срок хранения в сутках. Одним словом, гадость, от которой похмельный синдром у многих приобретает форму тяжелейшей депрессии. Но зато в общей структуре розничного товарооборота «пьяные деньги» превышают 15 процентов.

Иными словами, государство прибыльное дело спаивания народных масс вернуло в свои липучие руки. То есть, соблазняет, наливает, отнимает деньги (чем больше отнимает, тем круче наказывает), скороговоркой читает мораль, опасаясь, что на самом деле бросят пить. А если на самом деле бросить? ■

Літаратура НАШАЙ СВАБОДЫ

Настольная кніжка для беларускіх мужчынаў

Леанід ГАЛУБОВІЧ

Усё-такі пэўная справядлівасць і на гэтым свеце бывае. Скажам, выключылі са школьных праграмаў творчасць Ларысы Геніюш, не выдаюць яе і не ўспрымаюць на дзяржаўным узроўні – затое выдавецтва «Кнігазбор» парадавала беларускага чытача і выпусціла ў свет яе «Выбраныя творы».

Па-першае, том, як заўжды, густоўна афармлены і якасна аддрукаваны; па-другое, у кніжцы ёсць усё, што выяўлена за апошні час у спадчыне слыннай паэткі.

Па вялікім рахунку Ларысу Геніюш трэба было б называць Паэтам. З-за мужнасці яе жыцця і творчасці. Вытрываць тое, што выпала ёй, не кожнаму беларускаму мужчыну пад сілу. І дысідэнцтва, і жыццё за мяжою, і вайна, і сталінскія лагеры, і бальшавіцкія здзекі ды знявага да самых апошніх яе дзён...

Яна і адышла з гэтага «асэсэсэрнага свету», так і не прыняўшы яго грамадзянства.

Свет, апісаны Ларысай Геніюш, – суровы, але дарэшты праўдзівы. З дапамогай Максіма Танка ды іншых добрых людзей савецкім часам выйшлі толькі два яе паэтычныя зборнікі («Невадам з Нёмана», 1967 г. і «На чабары настоена», 1982 г.). Безумоўна, тое, што «выбрала» цэнзура ці, як больш паблажліва называлі гэтае кэдэбэшнае ведамства, – «галоўліт».

Як на мой погляд, то дакументальна-аўтабіяграфічная проза Ларысы Геніюш «Споведзь» увогуле не мае аналагаў у беларускім пісьменстве XX стагоддзя. Можна смела сказаць, што гэта настольная кніжка для будучых беларускіх мужчынаў. Зрэшты, і сённяшнім варта ў яе зазірнуць, хоць, бадай, і запозна ўжо...

У 1948 годзе Ларысу Геніюш, прывезеную пад канвоем з Чэхіі ў БССР, дапытваў сам міністр рэспубліканскай дзяржбяспекі Цанава. Як ён пырскаў слінаю і шалеў ад злосці, калі паэтка папрасіла яго размаўляць з ёю на роднай беларускай мове! Ці ж не тое і сёння?! Шкада толькі, што нават у звычайных надзённых сітуацыях сярод жыхароў Беларусі ўсё большае першых і менее другіх...

Нядаўна, выступаючы на Радыё Свабода, вядомы наш філосаф і культуролаг Валянцін Акудовіч, разважаючы пра феномен кніжкі ў сучасным грамадстве, *няўзнак заўважыў*, што, калі б, крый Божа, паўтарыўся 37-ы год, то цяперашніх літаратараў садзілі б у самую апошнюю чаргу, бо – за што?!

О, як аператыўна, у адзін прысест, абурыліся яны на гэтае вольнае выказванне! Тут жа папрасілі слова ў адказ, і Генадзь Бураўкін, які ўвесь час, хоць з кім-небудзь, ды думае пра Беларусь, перавярнуўшы ўсё з ног на галаву, грозна выклаў сваё рэзюме: маўляў, адзін Замяталін сядзіць у адміністрацыі прэзідэнта Лукашэнкі, а другі, вось, завёўся ў літарацкім асяродку, – і заклікае сённяшні рэжым найперш садзіць менавіта беларускіх пісьменнікаў...

Аднак жа і з бураўкінскай інтэрпрэтацыі вынікае тое самае: за што, радзімыя?!

Слухаеш, назіраеш за ўсім гэтым і думаеш: няма на вас, таварышы, – не, не Цанавы! – Ларысы Геніюш...

У 1966 годзе пісала яна Максіму Танку так: «Я не міруся з гэтым, не магу, я не іду з імі на кампраміс! Здаецца, маю ворагаў, а дзіўна! Некалі мой следавац ...ьяўрэй казаў: «Ну, что вы за человек, я не нашел в Праге и в Белоруссии на вас свидетеля...» Цяпер, я думаю, знайшліся і...»

Не сумняваюся.

А ўвогуле, калі вярнуцца да самой кніжкі, то гэта найбольш поўны аб'ём творчай спадчыны выдатнай нацыянальнай паэткі. Тым больш, што кніжка выдрукаваная без цэнзурных правак і скарачэнняў, а некаторыя тэксты друкуюцца ўпершыню. Агулам жа ў аднатомніку змешчаныя вершы, паэмы, дакументальная проза і лісты. Наклад не надта каб вялікі, а кошт для такога аздобнага выдання – прымальны. Адным словам, хто паруліцца – той мецьме.

Складальнік кніжкі і аўтар прадмовы – зямляк Ларысы Геніюш паэт Міхась Скобла. А дапамаглі выданню пабачыць свет сваімі спонсарскімі ўнёскамі і Беларуская служба Радыё Свабода, і шмат якія асобы як з нашай Айчыны, так і з замежжа.

Скажам ім усім – шчыры дзякуй. А самі – чытайма ды мужнейма. Каб быць беларусамі. ■

Гэтыя кадры навырашаюць!

Расціслаў ПЕРМЯКОЎ

Тая лёгкасць, з якой Аляксандр Лукашэнка вырашае кадравыя пытанні, даўно стала легендарнай сярод беларускіх журналістаў. Чаго вартае толькі прызначэнне галоўнага камуніста кіраўніком дзяржаўнага тэлебачання! Апошнімі днямі беларускі лідэр зноў пацешыў дасціпную публіку кадравымі трукамі.

Аляксандр Кулічкоў прызначаны прэзідэнцкім памочнікам. Той самы Аляксандр Кулічкоў, які з 1995 па 1999 гады кіраваў Магілёўскай вобласцю. У сакавіку мінулага года за неэфектыўнае кіраванне вобласцю і істотныя эканамічныя і кадравыя пралікі (узгадаем хаця б арышт старшыні Мсціслаўскага райвыканкама С.Дземідзенкі за злоўжыванні і хабарніцтва) А.Лукашэнка прылюдна «адлупцаваў» губернатара і пазбавіў яго пасады. «Аляксандр Мікалаевіч, вы свабодныя», – сказаў А.Лукашэнка былому земляку на паседжанні Савета міністраў 11 сакавіка, а бравыя хлопцы з службы бяспекі вывелі адстаўнога чыноўніка за дзверы. Кажуць, што ў А.Кулічкова трэсліся рукі – і нездарма; варыянт «доўгі шлях – казённы дом» быў зусім не выключаным.

Аднак далей усё склалася добра. Аляксандр Кулічкоў працягнуў працу ў Савеце Рэспублікі – верхняй палаце беларускага «парламента» – у камісіі па рэгіянальнай палітыцы. А 15 кастрычніка ён рыхтаваўся стаць дэпутатам ніжняй «палаты» – яго ную ініцыятыўную групу Цэнтрвыбаркам зарэгістраваў без аніякіх перашкодаў. І вось А.Кулічкоў атрымаў павышэнне – цяпер ён будзе дапамагаць А.Лукашэнку. Аналітыкі мяркуюць, што былы губернатар будзе займацца вырашэннем эканамічных пытанняў – замест Пятра Капітулы, які цяпер знаходзіцца ў адпачынку.

Аляксандр Герасіменка пашырыў сабой шэрагі намеснікаў міністра замежных справаў. Калісьці ён ачольваў Мінскі гарвыканкам, уваходзіў у Вярхоўны Савет XII склікання, а з 1995 года быў амбасадарам Беларусі ў Балгарыі і Грэцыі.

Вакантнае месца кіраўніка галоўнага дзяржаўна-прававога ўпраўлення адміністрацыі прэзідэнта, якое пуставала з моманту напаўскандальнага сыходу Аляксандра Пласкавіцкага, цяпер будзе занятае Віктарам Галаванавым. Менавіта гэтае ўпраўленне рыхтуе ўсе дакументы, якія потым падпісваюцца «Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А.Лукашэнка».

А вось намеснік кіраўніка адміністрацыі Іван Пашкевіч, пра магчымую адстаўку якога ўжо не адзін год пісалі сродкі масавай інфармацыі, нарэшце пазбавіўся свайго крэсла. Але не таму, што надакучыў патрону. У дэкрэце прычына змяшчэння сфармуляваная даволі незвычайна. Цытуем: «Вызваліць Пашкевіча Івана Іванавіча ад пасады намесніка Главы Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь у сувязі з пераходам на выбарную пасаду». Атрымліваецца, што сам працэс выбараў ужо непатрэбны, жыхароў Століншчыны просяць не турбавацца. Іван Іванавіч надзейна прадставіць раён у палаце прадстаўнікоў – аб гэтым ужо паклапаціўся А.Лукашэнка, перавёўшы І.Пашкевіча ў «палатку». Канкурэнты плачуць ад зайздрасці. ■

Асемяненне і падпісная кампанія ў Карэліцкім раёне

Сяргей МАКСІМОВІЧ

Напярэдадні выбараў у палату па ўказцы зверху ў райцэнтрах збіралі дэпутацкія сходы. У парадку дня звычайна былі два пытанні — «сацыяльна-эканамічна стан» і «палітычнае становішча». Ну, якое, здавалася б, можа быць палітычнае становішча на вёсцы? Людзі ў калгасах часта пераважна старыя, задушаныя працай, за якую плацяць дробязі або зусім не плацяць. Не, аказваецца, што палітычная сітуацыя ў калгасах і саўгасах — «стабільная». А гэта ўжо — дасягненне вертыкалі.

Такі сход збіралі і ў Карэлічах. Прысутнічала ўся ўлада — і дэпутаты райсавета, і сельсаветаў, і чыноўнікі вертыкалі. Фундаментальны даклад прачытаў намеснік старшыні райвыканкама А.Навумовіч. Было ў ім пра ўсё — і пра тое, што «складаным застаецца фінансавае становішча калгасаў» і што — «менш асемянілі жывёлы, у тым ліку кароў і цялушак, на 195 галоў, свінаматак і свінак — на 766 галоў. А гэта ўжо не можа не выклікаць трывогу».

Гэта — яўны пралік вертыкалі, якая захапілася сёлета пасылкай у калгасы і на фермы «інфармацыйных груп». А ў старым газетным анекдоце, як вядома, гаворыцца: «Каровы не прынеслі чаканага прыплоду, паколькі іх рэдка наведваў ветэрынар». Але затое, канечне, з агітацыяй і прапагандай у раёне ўсё проста выдатна. Як паведамлена ў дакладзе, «райвыканкам накіроўвае свае намаганні на растлумачэнне насельніцтву ўнутранай і знешняй палітыкі дзяржавы», «на фармаванне станоўчага вобраза дзейнасці органаў улады па папярэджанні негатыўных сацыяльных з'яваў». Вось такія слоўныя «абракадабры» павінны былі пераканаць у моцы ўлады.

А тое, што ўсё пад кантролем, можна не сумнявацца. Прамоўцам было названа, напрыклад, колькі школьнікаў раёна закончылі школу на адныя пяцёркі, а колькі — «на добра і выдатна». Аказваецца, у Карэліцкім раёне «асаблівая роля ў актывізацыі палітычнай работы адводзіцца сродкам масавай інфармацыі. Вось чаму пытанні падпіскі на перыёдыку пастаянна знаходзяцца на кантролі ў выканкаме». Дбайна падлічана і «насычанасць перыядычных выданняў». Маўляў, «на кожны двор прыходзіцца 1,8 экземпляра перыёдыкі».

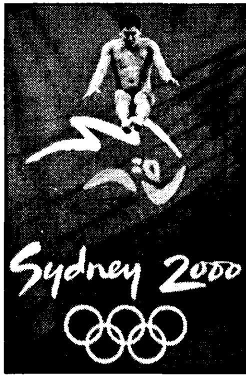
Небаракі-калгаснікі, якія з цяжкасцю знаходзяць грошы на газеціну, павінны яшчэ па сутнасці ўтрымліваць чыноўніка, які займаецца «ўлікам і кантролем». Калі ўлады ведаюць, колькі хто выпісвае газет, дык ведаюць — хто і што чытае. Хто «рупары рэжыму», а хто і апазіцыйныя выданні. А вы гаворыце пра нейкае КДБ. Пры такой вертыкалі ніякае кадэбэ не патрэбнае! Напэўна, усе гэтыя звесткі далі падставу дакладчыку аптымістычна паведаміць, што на выбарах палаты «выбаршчыкі раёна павінны зрабіць правільны выбар»... Карацей, наперад ужо вядома.

Вось гэта вертыкаль! Адзінае, што пакуль павялічвалі, прычым у некалькі разоў, газетную падпіску на кожны двор, выпусцілі з-пад увагі асемяненне. Але ўсё ідэальна не бывае. «Палітычная работа» на сённяшні дзень — важнейшая за ўсё. І самадзейнасць, у якой «задзейнічана» больш за паўтары тысячы чалавек. ■

АЛІМПІЯДА

Мы возьмем 10 медалёў?

Аляксей СТАЎСКІ

Сёння ў Сіднеі адбудзецца ўрачыстае адкрыццё XXVII летніх Алімпійскіх гульняў. Падзея, якую без перавялічэння чатыры гады чакае ўся планета, нарэшце стане рэальнасцю. Тысячы спартсменаў з 202 краінаў паспаборнічаюць за медалі ў 45 відах спорту. Будзе разыграна некалькі сот камплектаў узнагародаў. І ў дваццаці з сарака пяці відаў спорту выступяць 138 беларускіх спартсменаў. Працягнецца алімпіяда да першага кастрычніка, а распачалася яна яшчэ да ўрачыстага адкрыцця ў сераду, 13 верасня, футбольнымі гульнямі. Першыя ўзнагароды будуць разыграныя ўжо заўтра. Спаборніцтвы транслююцца на больш чым паўтары сотні краінаў. Арганізатары апошняй алімпіяды тысячагоддзя кажуць, што паглядзець алімпіяду па тэлевізары каля дзесяці мільярдаў чалавек (у суме за ўсе дні). Алімпіяда цалкам можа апраўдаць назву, якую ёй ужо далі, — «алімпіяда тысячагоддзя».

Найбольшыя спадзяванні на беларускіх спартсменаў аматары спорту ўскладаюць у вяслярным спорце, настольным тэнісе, лёгкай атлетыцы, спартыўнай гімнастыцы і барацьбе. На мінулых Алімпійскіх гульнях у Атланце ў 1996 годзе Беларусь заваявала 15 медалёў, сярод якіх быў і адзін залаты. Яго заваявала наша вяслярка Кацярына Хадатовіч-Карстэн. Агульнае месца было вельмі прэстыжным — трыццаць сёмым. У гэтым годзе ў міністэрстве спорту і Нацыянальным алімпійскім камітэце паставілі задачу не саступіць папярэднім паказчыкам, але зрабіць гэта будзе цяжка. І пакаленне спартсменаў, што ведалі школу трэніровак яшчэ часоў СССР, змянілася, і сапернікі зрабілі значны крок наперад. Зрэшты, спаборнічаць з суперспартыўнымі дзяржавамі кшталту ЗША, Германіі альбо Расіі задачы ніхто і не ставіць, але пераўзысці гэткія ж, як мы, краіны кшталту Бельгіі альбо нават Польшчы – цалкам рэальна. НАША СВАБОДА будзе рэгулярна друкаваць матэрыялы аб алімпіядзе на сваіх старонках. Пабываем на спаборніцтвах мы, праўда, толькі сродкамі інтэрнэта ды канала «Еўраспорт». Дарэчы, шмат якія газеты робяць напярэдадні адкрыцця алімпіяды-2000 свае прагнозы адносна поспехаў беларускіх атлетаў. Паспрабуем пагуляць у прагнозы і мы.

Па меркаванні НАШАЙ СВАБОДЫ, беларусы ў Сіднеі заваююць прыкладна па 5 срэбраных і бронзавых медалёў. На золата, на наш погляд, разлічваць наўрад ці выпадае, хаця гэта якраз той выпадак, калі шчыра хацелася б памыліцца.

Як будзе – пабачым, алімпіяда афіцыйна стартуе сёння ўвечары. Пераводзьце гадзіннікі на аўстралійскі час! ■

СПОРТ

Мірны перамог, Сафін трыумфаваў

Аляксей СТАЎСКІ

Усё ж такі рана мы паставілі кропку на выступленні беларускага тэнісіста Максіма Мірнага на адкрытым чэмпіянаце ЗША (*«US open»*). Вылецеўшы са спаборніцтваў у асабістым разрадзе, найбольш прэстыжным відзе спаборніцтваў, Макс не здаўся на волю лёсу і вырашыў паспрабаваць сябе ў пары і ў міксце (у пары разам з жанчынай). І нашага тэнісіста чакаў проста вялікі поспех. У міксце разам з самай сексуальнай тэнісісткай свету расіянкай Ганнай Курнікавай Макс дайшоў да фіналу, а ў пары разам з аўстралійцам Лейтанам Х'юітам увогуле здабылі перамогу і заваявалі (на дваіх) галоўны прыз — 340 тысяч долараў. Такіх поспехаў беларускі мужчынскі тэніс яшчэ не ведаў. Тым больш прыемным падаецца нам прагноз знакамітага амерыканскага тэнісіста Джона Макінроя наконт добрай тэніснай будучыні Максіма і ў адзіночным разрадзе.

А адбываліся ўсе перамогі Макса на фоне гучнай сенсацыі. Дваццацігадовы расійскі (татарын) Марат Сафін упершыню ў гісторыі расійскага тэніса выйграў *«US open»* і 800 тысяч долараў ЗША. Гэтая перамога зрабіла з «маладога і перспектыўнага» Сафіна зорку першай велічыні на спартыўным небасхіле. І гэта ў дваццаць гадоў!.. ■

СКА «зрабіў» галандцаў

Аляксей ШЫДЛОЎСКІ

Двума перамогамі ў першым кваліфікацыйным раўндзе распачалі гандбалісты некалі легендарнага сталічнага СКА выступленне ў гандбольнай Лізе чэмпіёнаў. У гасцях двойчы былі пераможаны галандскі клуб «Алсмер» з аднайменнага горада: 28:20; і 24:22. Цяпер мінчанам, каб трапіць у элітную частку спаборніцтваў, групавы турнір і даць магчымасць сваім заўзятарам ужывую паглядзець на зорак еўрапейскага і сусветнага гандбола, трэба «ўсяго-нічога» перамагчы па суме дзвюх гульняў у другім кваліфікацыйным раўндзе італьянскі клуб «Трыест». Мінчане на такой жа стадыі ўжо гулялі з «Трыестам» у 1994 годзе, і амаль прайшлі саперніка, але ж «амаль» не лічыцца. Затое цяпер выдатная магчымасць узяць рэванш. Дарэчы, гульні пройдуць у сярэдзіне кастрычніка, а адна з іх 15 кастрычніка, у дзень так званых выбараў у палату прадстаўнікоў. Ёсць добрая падстава схадзіць на цікавы гандбольны матч альбо на паглядзець яго па БТ замест таго, каб цягацца па выбарчых участках. ■

Найлепшы з роду Астрожскіх

Зміцер БЫКОЎСКІ

Першы дакладна вядомы князь Фёдар Астрожскі ўзгадваецца ў канцы XIV ст. у свіце вялікага князя літоўскага Ягайлы. У 1386 годзе ён атрымаў ад Ягайлы, які стаў тады польскім каралём, прывілей на спадчыннае *валоданне Астрогам, што на* Ровеншчыне. Да гэтага Астрогам нейкі час валодаў ягоны бацька, князь Даніла, але не на спадчынных правах. Акрамя таго, Фёдар Данілавіч атрымаў яшчэ іншыя землі на Валыні і на Беларусі, але прозвішча Астрожскі замацавалася за ім па назве галоўнага маёнтка. Менавіта з гэтага чалавека і пачынаецца праўдзівая гісторыя знакамітага роду.

Сам Канстанцін Іванавіч Астрожскі нарадзіўся ў 1460 ці ў 1463 годзе. Жыццё рана пачало яго выпрабоўваць і загартоўваць. Бацькі Канстанціна памерлі, калі ён быў малы, і яго выхаваннем займаліся бацькавы баяры ды час ад часу старэйшы брат Міхаіл. Адукацыю Канстанцін Астрожскі атрымаў у Вільні, пры двары Марціна Гаштальда.

У сваяцтве з Астрожскімі знаходзіліся амаль усе самыя магутныя роды Вялікага княства тых часоў: Радзівілы, Гаштальды, Сапегі, князі Гальшанскія, Глінскія, Сангушкі і інш. Родзічы Астрожскіх былі вельмі ўплывовымі ў вялікакняжскай Радзе. Гэта напачатку паспрыяла кар'еры маладога Астрожскага, які ўжо ў 1491 годзе займаў даволі значную для свайго ўзросту пасаду.

На бясспрэчны талент палкаводца князя Канстанціна звярнуў увагу найвышэйшы гетман літоўскі Пётр Янаіч Белы. І ў верасні 1497 года, пасля смерці Белага, Канстанцін Іванавіч атрымаў пасаду гетмана літоўскага. Яму было блізка 34 гады.

На тагачасных партрэтах гетман Астрожскі паўстае як чалавек невысокага росту, але моцнага целаскладу. Шабля і гетманская булава ў ягоных руках выглядаюць, як цацкі. Ад сваёй маці Анастасіі Глінскай, татарскай каранёў, князь Канстанцін атрымаў у спадчыну смуглую скуру, цёмныя вочы і чорныя валасы. Гэта дало падставу нашаму гісторыку Нарбуту параўноўваць князя Астрожскага з Напалеонам Банапартам, дый не толькі знешне, але і як чалавека, які мае «не меншую адвагу, ваенны геній, вытрымку і шпаркае ўзважанне».

Летапісцы налічваюць 63 перамогі Астрожскага над ворагамі Бацькаўшчыны. Нядобразычліўцы ставілі яму ў віну тры паражэнні. У бітве пад Сокалем суадносіны войскаў ліцвінаў і татараў былі прыкладна адзін да дзесяці. І тое, Астрожскі прымусіў татараў павярнуць назад у Крым. Узяць жа ў 1514 годзе такую моцную цвержу, як Смаленск, не маючы асаднае артылерыі, было практычна немагчыма.

Часцей успамінаюць першае і самае балючае паражэнне Астрожскага ў бітве з маскоўцамі на рацэ Вядроша ў 1500 годзе. Тут, канечне, пагарачыўся сам гетман, калі вырашыў: «Мала ці многа масквіч будзе, толькі ўзяўшы Бога на помач біціся з імі...» Тады 4-тысячнае паспалітае рушэнне шляхты амаль цалкам загінула пад 40 тысячамі маскоўскіх шабель. Напэўна, больш за ўсіх карыў сябе за неразважлівасць сам Астрожскі. І належныя высновы былі зробленыя, бо пасля Вядрошы без дакладнага віжавання (разведкі) ён у бой ніколі не ішоў.

За гетманам Астрожскім замацавалася слава палкаводца, які ваюе «не колькасцю, а ўменнем». Што найбольш выявілася ў самай буйной ягонай перамозе – 8 верасня 1514 года пад Оршай, калі беларусы сумесна з палякамі, агульным войскам у 30 тысяч, разграмілі 80-тысячную групоўку маскоўскіх захопнікаў. Уражвае ўпэўненасць Канстанціна Іванавіча ў перамозе. Хаця, напэўна, прабыўшы 7 гадоў у маскоўскім палоне, Астрожскі мог проста ведаць пра затоеную варожасць паміж маскоўскімі ваяводамі Чэлядніным і Булгакавым-Галіцай. Знатныя маскавіты не дапамаглі адзін аднаму ў сечы і былі па частках разбітыя. Манеўр Астрожскага па замане маскоўцаў у загадзя падрыхтаваную пастку, на гарматы, быў выкананы войскамі бліскуча.

Вялікія заслугі К.Астрожскага прызнаваліся і ягонымі сучаснікамі. Кароль польскі і вялікі князь літоўскі Жыгімонт Стары, вядомы жмінда, ніколі не скваліўся на ўзнагароды толькі Астрожскаму. У гонар князя Астрожскага Жыгімонт пабудаваў нават Трыумфальную арку, праз якую пераможца ўехаў у Вільню на чале свайго войска пасля Аршанскай бітвы. Акрамя таго, кароль, са згоды паноў-рады, парушыў канстытуцыю шляхецкай дзяржавы і ўвёў праваслаўнага князя Астрожскага ў Раду, зрабіўшы яго трэцім чалавекам у Літве.

Аб'яднаўшы свае ўладанні з землямі, падараванымі каралём, князь Канстанцін стаў другім чалавекам у краіне па багацці пасля віленскага біскупа Яна, які быў родным братам Жыгімонта Старога. Багацце дазволіла Астрожскаму збіраць за свой кошт вайсковыя атрады, будаваць памежныя замкі.

Аблашчаны каралеўскай міласцю Канстанцін Іванавіч не зрабіўся ганарлівым і недаступным, а каралеўскую прыхільнасць выкарыстоўваў у абарону праваслаўнай царквы. Дзякуючы ягоным клопатам, просьбам і хадайніцтвам было вызначанае юрыдычнае становішча праваслаўнай царквы ў Вялікім княстве, пабудавана шмат праваслаўных храмаў.

Клопаты князя Астрожскага не абмінулі і саміх русінаў Вялікага княства. Хадайнічаў ён перад каралём і за Яўстрафія Дашковіча. Пасля Вядрошскай бітвы Дашковіч таксама апынуўся ў маскоўскім палоне, але «зламаўся» і пяць гадоў служыў маскавітам. Дзякуючы Канстанціну Іванавічу ён вярнуўся на Радзіму і служыў ёй, абараняючы Літоўскую Русь ад татарскіх набегаў.

Канстанцін Астрожскі сваімі якасцямі адпавядаў усім патрабаванням да сапраўднага рыцара: быў ён чалавекам велізарнай душы, шчодрым да служылага люду і літасцівым да нявольнікаў. Пра вайсковую доблесць гавораць ягоныя перамогі. Але больш за ўсё на свеце князь Астрожскі зберагаў свой шляхецкі гонар, і, каб абараніць шляхецкую годнасць, ён мог праяўляць свой нязломны характар. Так атрымалася, калі К.Астрожскі трапіў у палон пасля няўдалай Вядрошскай бітвы.

Маскавіты адразу прапанавалі літоўскаму гетману пасаду ваяводы. Але для Астрожскага было непрымальна служыць таму, каго ён лічыў непрыяцелем. Іван III адразу ўбачыў у чорных вачах літоўскага князя нязломную сілу і пагарду. Таму ён у ярасці загадаў закаваць ганарліўца ў кайданы, заламаць яму рукі за спіну, а затворы наручнікаў пазаліваць волавам: «У астрог яго! На поўнач! Няхай адумаецца!»

Так Канстанцін Іванавіч апынуўся ў Валагодскім астрозе, на крайняй поўначы Маскоўскай дзяржавы. Там прайшлі доўгія 6 гадоў зняволення. Па сведчанні Сігізмуна Герберштэйна, пасла германскага імператара, валагодская стража дрэнна абыходзілася са сваім нявольнікам. Такім быў загад гасудара, каб прымусіць літоўскага князя скарыцца. Астрожскі неаднойчы думаў пра ўцёкі. Але трэба было згадзіцца служыць маскавітам, каб атрымаць пэўную свабоду перамяшчэння. А зрабіць такі падарунак Івану III Астрожскі не мог, таму што гэта б азначала, што ён скарыўся. Давялося пяць гадоў чакаць смерці гэтага маскоўскага гасудара. Толькі ў 1506 годзе Астрожскі дае згоду служыць ягонаму сыну Васілю III.

Хутка, дзякуючы сваёй вайсковай доблесці, Канстанцін Іванавіч увайшоў у давер да маскавітаў і атрымаў пэўную свабоду дзеяння. Пры першай магчымасці князь Астрожскі ўцякае. «Яны, паганыя маскавіты, думалі, што могуць стрымаць мяне, літоўскага гетмана, нейкай там клятвай? Я ім яшчэ пакажу!»

На шляху да дому з ім здарыўся цудоўны выпадак. Пераапранутыя ў сялянаў, яны з слугою прабіраліся на Радзіму. Не ведаючы, што маскоўская пагоня блізка, Астрожскі вырашыў зайсці ў мясцовую царкву памаліцца, а слуга крочыў далей. Было гэта ўжо недалёка ад нашай мяжы. Дык вось, слугу схапіла маскоўская стража, а Канстанцін Іванавіч гэткім цудам выратаваўся.

Так атрымалася, што шляхецкі гонар, чалавечая годнасць і патрыятызм ішлі бок у бок па жыцці К.І.Астрожскага. Як быў ён увесь свой век ліцвінам (па прыналежнасці, да сваёй дзяржавы – Вялікага княства Літоўскага) і русінам (па праваслаўным веравызнанні), так ён імі і застаўся. Хоць на яго долю выпала шмат спакусаў і выпрабаванняў. Але нішто не здолела пахіснуць веры Астрожскага і прымусіць яго здрадзіць сваёй Радзіме.

Так і ўвайшоў у гісторыю Канстанцін Астрожскі непераможным палкаводцам і ўзорным патрыётам. ■

Галоўны рэдактар
Павел ЖУК

© НАША СВАБОДА. Спасылка на газету НАША СВАБОДА абавязковая. Рэдакцыя можа не падзяляць меркаванні аўтараў, публікаваць артыкулы дзеля палемікі
Адрас: г.Мінск, пр-т газеты «Известия», 8-173. Пасведчанне аб рэгістрацыі № 1289. Выдаецца з 25 лютага 2000 г. Заснавальнік Зміцер Жук.
Выдавец — рэдакцыя газеты НАША СВАБОДА. E-mail: NPSvaboda@irex.minsk.by Надрукавана ў друкарні УП «Мэджык»
г. Мінск, ул. Кнорына, 50. Заказ 682 Нумар падпісаны ў друк 14/09/2000 (18.00) Наклад – 9.140